БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 161 (1165)
15 АВГУСТ
ЖУМА
1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Смоленск областига Ленин ордени топширилди (1-бет).
Смоленскда кўп минг кишилик митинг (1- бет).
Н. С. Хрушчев П. Мендес-Франсни қабул қилди. (1-бет).
Илғорларга кўчма Қизил байроқ топширилди (1-бет).
Ғўза парваришини қизғин давом эттириб, мўл ҳосил тўплашга эришайлик! (1-бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ: — **И. Бобохонов.** — Оммавий-сиёсий ишлар савиясини оширайлик (2-бет).
СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДА (2-бет).
В. Ли. — Ҳиндистон ўз мустақиллигини мустаҳкамламоқда (2-бет).
Қ. **Маҳкамова.** — Мактабларни янги ўқув йилига ҳар томонлама пухта тайёрлайлик (3-бет).
АГРОНОМ МАСЛАҲАТИ: **М. Собиров.** — Қулупнай кўчатини тайёрлаш ва экиш (3-бет).
К. Е. Ворошилов Антверпенга борди (4-бет).
Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессияси (4-бет).
Уммонда империалистлар агрессияси (4-бет).

Жамоат чорвачилигини ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини янада оширайлик!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Иттифоқ ҳукумати яқин йиллар ичида аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ етиштириш юзасидан Америка Қўшма Штатларига етиб олиш ва ундан ўзиб кетиш, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига ва саноатнинг хомашёга бўлган эҳтиёжларини тўла қондириш вазифасини қўйдилар. Областимизнинг чорвачилик ходимлари бу шарафли вазифани муваффақиятли бажариш учун курашиб, чорва молларининг наслини яхшилаш — серсут сигирларни, майин жунли қўйэчкиларни кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида, чорвачиликда меҳнатни кўп талаб қиладиган иш процессларини механизациялашда, чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтиришда анчагина иш қилдилар.

Партия XX съездининг ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари асосида социалистик қишлоқ хўжалигимизда, шу жумладан чорвачиликда кескин бурилиш ясалди. Даставвал чорвачилик ходимларининг состави мустаҳкамланди, жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун хормай-толмай курашадиган ажойиб кадрлар ўсиб етишди.

Партия ва ҳукуматимиз аҳолига озиқ-овқат маҳсулотларини ва саноатга хомашёни мўл-кўл етказиб бериш учун, фидокорона меҳнат қилаётган чорвадорларимиз хизматига жуда юксак баҳо бермоқдалар. Қўйчиликни ривожлантиришда, гўшт, жун ва қоракўл териси етиштиришни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари учун яқинда республикамиздан 684 кишининг СССР орден ва медаллари билан мукофотланганлиги, 11 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлиги, Бухоро область, Томди районидаги «Октов» колхозининг бош чўпони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жобой Балмоновнинг иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланиши бунинг ёрқин далилидир. СССР орден ва медаллари билан мукофотланганлар орасида областимиз чорвадорларининг ҳам Ашурмат Эштоев, Қолдибой Жўрабоев ва Ризо Муждобоев сингари атоқли вакиллари бор.

Яқинда Москва область, Луховици райони чорвадорларининг ўзаро текшириш бригадаси мусобақадош Калинин районида 4 кун бўлиб, олинган социалистик мажбуриятнинг қандай бажарилаётганлигини текширдилар, чорвачилик фермаларининг, боғдорчилик ва полизчилик бригадаларининг ишлари билан танишдилар. Текширишнинг якуни область чорвадорларининг кенгашида муҳокама қилинди. Бу кенгаш рус ва ўзбек халқлари ўртасида йилдан-йилга тобора мустаҳкамланиб бораётган бузилмас буюк дўстликнинг ажойиб намойишига айланди. Кенгаш катнашчилари дўстона танқид ва қимматли маслаҳатлари учун Москва областининг вакилларига ташаккур изҳор қилдилар, бундан буён ҳам Москва областининг чорвадорлари билан социалистик мусобақани давом эттириш ва янада кенгайтиришга, жамоат чорвачилигини ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини тинмай ошириб боришга қарор қилдилар.

1956 йилдан бери Москва областининг Луховици райони билан мусобақалашиб келаётган Калинин райони ҳозир сут соғиб олиш бўйича республикада биринчи ўринда турибди. Бу районда ҳар бир соғин сигирдан шу йилнинг 7 ойи ичида ўрта ҳисобда 1882 килограммдан сут соғиб олинган. Қорасув районининг чорвадорлари шу йилнинг 6 ойи мобайнида ҳар бир сигирдан 1550 килограммдан кўпроқ сут соғиб олдилар, ҳар бир сигир бошига сут етиштиришни ўтган йил шу вақтдагига қараганда 300 килограммдан кўпайтирдилар.

Лекин шу билан бирга жамоат чорвачилигини ривожлантиришга ва унинг маҳсулдорлигини оширишга жиддий эътибор бермаётган колхоз ва совхозларнинг борлигини ҳам алоҳида кўрсатиб ўтиш керак. Москва область чорвадорларининг иштироки билан яқинда бўлиб ўтган кенгашда ҳам бу камчиликлар рўйирост танқид қилинди.

Сут етиштириш юзасидан олинган мажбурият областимиз колхоз ва совхозларида ўтган олти ой давомида 45,3 процент бажарилган. Чиноз, Мирзачўл сингари йирик районлар сут етиштиришни кескин камайтириб юборганлар. Верхне-Волинск, Гулистон, Мирзачўл, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ, Ўртасарой ва Янгийўл районларида ҳам ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори ўтган йиллардагига қараганда камайиб кетган.

Гўшт етиштиришнинг суръати ҳам олдимизга қўйилган юксак талаблар даражасида эмас. Бекобод районида биринчи ярим йилликда гўшт етиштириш мажбурияти 29,5 процент, Боёвут районида 24 процент, «Ховос» совхозида 19,3 процент бажарилган, холос. Боёвут районининг бир қатор колхозларида гўшт етиштириш ўтган йилдагига қараганда 40 процент, Чиноз районидаги колхозларда эса 17,4 процент камайиб кетган.

Колхоз ва совхозларда жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш — социалистик қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасидаги марказий вазифаларнинг биридир. Бу вазифанинг муваффақиятли бажарилиши меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада яхшилашга, колхоз ва совхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлашга, озиқ-овқат маҳсулотлари ва хомашё мўл-кўлчилигини вужудга келтиришга ёрдам беради. Шунинг учун чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш масаласига етарли баҳо бермаслик каби кайфиятларни қатъиян қоралаш, қишлоқ хўжалигининг бу муҳим тармоғига қилинаётган раҳбарликни ҳозирги куннинг юксак талаблари даражасига кўтариш керак.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш энг муҳим ва ҳал қилувчи факторлардан ҳисобланади. Бу йил об-ҳаво шароити ем-хашакнинг жуда сероб бўлишига катта имконият туғдирди. Қир ва адирларда ўт, пичан ҳар йиллагидан мўл бўлди. Шунга қарамай баъзи бир районларда ем-хашак тайёрлаш аҳволи қониқарсиз бормоқда. Октябрь районида ем-хашак тайёрлаш плани биринчи ярим йилликда 8,8 процент, Сирдарё районида 25,6 процент, Пискент районида 27,2 процент ва Оржоникидзе районида 28,2 процент бажарилган.

Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз правлениелари, совхоз, РТС ва МТС дирекциялари мавжуд камчиликларни тезда бартараф қилиб, ем-хашак тайёрлаш суръатини янада тезлатишлари, пахта йиғим-терими кампанияси бошланганига қадар етарли миқдорда ем-хашак жамғарилишига эришишлари лозим.

Чорва моллари учун энг яхши озуқа ҳисобланган силосни ўз вақтида, етарли миқдорда бостириб олиш — муҳим вазифадир. Афсуски, силос бостириш юзасидан берилган топшириқлар кўпчилик районларда қониқарсиз бажарилмоқда. Бу камчиликларни дарҳол тузатиш, силос бостириш юзасидан берилган топшириқни ҳар қандай шароитда бўлса ҳам сўзсиз бажариш керак. Силос бостиришда дағал хашаклар, сабзавот чиқиндилари ва бошқалардан кенг фойдаланиш лозим.

Чорва қишловига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрайлик, жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини янада ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирайлик!

Илғорларга кўчма Қизил байроқ топширилди

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети областлар, районлар, совхозлараро чорвачилик бўйича уюштирилган социалистик мусобақанинг 1958 йилнинг 1 январидан 1 июлгача бўлган якунини кўриб чиқиб, илғор район ва совхозларга кўчма Қизил байроқ топширишга қарор қилди. Булар орасида Калинин райони ҳамда 7-«Кўкорол» совхози ҳам бор.

Калинин районида (район партия комитетининг секретари Мажидов, район ижроия комитетининг раиси Ғафуров ўртоқлар) йиллик гўшт тайёрлаш плани 45 процент, сут тайёрлаш плани 56 процент, жун тайёрлаш плани 60 процент бажарилган.

7-«Кўкорол» совхозининг чорвачиликни ривожлантириш соҳасида қўлга киритган ютуқлари ҳам қувонарлидир. Бу совхозда сут тайёрлаш йиллик плани 52,3 процент, жун тайёрлаш плани 133,6 процент бажарилган.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг шу йил 6 июнь қарорига биноан бошқа районлар қатори Калинин районига 10 минг сўм ҳамда 7-«Кўкорол» совхозига 3 минг сўм миқдорида пул мукофоти ҳам берилган.

Смоленск областига Ленин ордени топширилди

СМОЛЕНСК, 13 август. (ТАСС). Смоленск области меҳнаткашлари учун бугун катта, қувончли кун. Областга ҳукуматнинг юксак мукофоти—Ленин ордени топширилади.

Тушдан кейин область драма театрида меҳнаткашлар депутатлари область Совети ва КПСС область комитетининг тантанали мажлиси очилди. Бу мажлисда областнинг ҳамма районларидан келган қишлоқ хўжалик ва саноат илғорлари қатнашдилар. КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, область партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, колхоз қишлоғининг донгдор кишилари, саноат ва қурилишларнинг новаторлари президиумга чиққанларида ҳамма уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе СССР Олий Совети Президиумининг Смоленск областини қишлоқ хўжалигини юксалтиришда, хусусан зиғир, гўшт ва сут етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришда эришган муваффақиятлари учун Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб беради.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев СССР Олий Совети Президиуми ва КПСС Марказий Комитетининг топшириғига мувофиқ, область вакилларига юксак мукофотни топширади.

Область партия комитетининг секретари П. И. Доронин юксак мукофот учун область меҳнаткашлари номидан партия ва ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилди ва Смоленск областининг меҳнаткашлари партиянинг ҳар бир топшириғини шараф билан бажарадилар, деб ваъда берди.

Шундан кейин Починок районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати С. И. Бизунов, Рудня районидаги «Красний партизан» колхозининг звено бошлиғи У. Е. Хоменко ва бошқалар нутқ сўзладилар.

Мажлис қатнашчилари самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади. Н. С. Хрушчевнинг нутқи кўп марта гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Смоленскда кўп минг кишилик митинг

СМОЛЕНСК, 13 август. (ТАСС). Областнинг Ленин ордени билан мукофотланганига бағишлаб, бугун бу ерда меҳнаткашларнинг кўп минг кишилик митинги бўлди. Советлар уйи олдидаги майдонга меҳнаткашлар депутатлари область Совети билан область партия комитетининг тантанали мажлиси қатнашчилари, корхоналар ва қурилишларнинг ишчи ва хизматчилари, колхоз ва совхоз меҳнаткашлари тўпландилар.

Митингни Смоленск область ижроия комитетининг раиси А. Т. Гнедов очди. У КПСС Смоленск область комитетининг биринчи секретари П. И. Доронинга сўз берди. П. И. Доронин область меҳнаткашларига қилинаётган ғамхўрлик учун ва уларнинг меҳнатига юксак баҳо берилганлиги учун партияга ва ҳукуматга чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилди.

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев микрофон олдига келганида майдонда гулдурос қарсаклар бошланади ва узоқ вақт давом этади.

Ўртоқ Хрушчев область меҳнаткашларини юксак мукофот билан самимий табриклади ҳамда уларга ўз ҳаётлари ва меҳнатларида янги муваффақиятлар тилади.

Н. С. Хрушчев П. Мендес-Франсни қабул қилди

13 августда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Хитой Халқ Республикасидан кела туриб Москвада тўхтаган машҳур француз сиёсий арбоби Пьер Мендес-Франсни қабул қилди.

Н. С. Хрушчев билан П. Мендес-Франс ўртасида давомли суҳбат бўлди. Суҳбат вақтида кенг доирадаги масалаларга тўхтаб ўтилди.

Ғўза парваришини қизғин давом эттириб, мўл ҳосил тўплашга эришайлик!

Ёшлар серҳаракат бўлиб қолишди

Гулистон районидаги «Красная заря» колхозида баҳорда, яъни колхоз МТС дан техникани сотиб олган кезларда трактор-далачилик бригадаси ташкил қилинган эди. Яқинда биз шу колхозда бўлдик, ўртоқ Акбарали Маматқулов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида ғўза парвариши қандай бораётганлиги билан танишдик.

Бу бригаданинг ерлари колхознинг марказидан анча узоқда. Комсомол-ёшлар ўзларига ажратиб берилган 26 гектар ернинг ҳаммасида ғўзаларни квадрат-уялаб парвариш қилаётирлар.

— Яганалаш, культивация, чопиқ ишларини бир-бирига боғлаб олиб бориб, июлда ғўзамизни тўрт марта комплекс парваришдан чиқардик, ҳозир бешинчи парвариш кетаяпти, — дейди бригадир Акбарали ака.

Биз пахтазор оралаб ғўза тупларини кўздан кечира бошладик. Ҳақиқатан ҳам трактор-далачилик бригадасининг аъзолари мўл ҳосил тўплаш учун астойдил курашаётганликларига қаноат ҳосил қилдик: ҳар туп ғўзада 6-7 тадан кўсак, кўплаб шона ва гул бор.

Ёшлар бу ютуқларни қўлга киритиш учун озмунча меҳнат сарф қилмадилар. Механизаторлардан Юнус Сейтапдиев, Абдураим Ашуралиев, Исматилла Эшонқулов, Матқул Мирзамуродовларнинг меҳнатлари самарали бўлди. Муслима Сейтаптиева, Эрали Жониев, Аҳмад Алибеков, Рўзихон Нурматова сингари ёшлар ҳосилимиз мўл бўлсин, 35 центнердан «оқ олтин» етиштирайлик, кузда юзимиз шувит бўлиб қолмасин, деб ғайрат қилишяпти.

Ҳозир ёшларнинг ҳаракати зўр. Улар августда ғўзага камида икки марта ишлов бериш учун астойдил меҳнат қилаётирлар.

М. АБДУРАИМОВ.

Гап десангиз қоп-қоп, ишга келганда...

Йўлнинг икки томонидаги карталарни кўздан кечириб «зап ғўза бўпти-да, қайси бригаданики экан» деб қизиқиб қолдик. Шу ерда турган колхозчилардан бири «ўртоқ Зиё Иброҳимов бригадасининг ғўзалари» деб жавоб берди.

Бригадир билан биргаликда далаларни айлана бошладик. Лекин пахтазорни оралаб, ичкари кирар эканмиз, бояги фикримиз нотўғри бўлиб чиқди. Негаки, бригадада йўл чеккасидаги ғўзаларга зўр берилиб, ичкаридаги ғўзалар қаровсиз қолаётганлиги маълум бўла бошлади.

— Зиё ака, ишлар усти ялтироқ, ичи қалтироқ экан-да,— дедик биз бу аҳволдан таажжубланиб.

— Биродар, сиз нима деяпсиз, ҳали йўл ёқасидаги кўрган ғўзаларингиз бор-ку?— деб қўлини ўша томонга бигиз қилиб, тушунтира кетди бригадир,— ўша ерлардан олинадиган ҳосил ҳаммасининг ўрнини босади, ҳа, ишонаверинг...

Октябрь районидаги Ленин номли колхозда бу йил 1500 гектар ерда пахта етиштирилмоқда. Ана шу ерлардан давлатга 3300 тонна ҳосил топшириш мажбурияти олинган. Лекин ҳозирги пайтда мажбуриятга яраша иш қилинмаётир. Бунга мисол қилиб ўртоқ З. Иброҳимов бошлиқ бригадани олиш мумкин. Бу бригадада 20 гектарга яқин ердаги ғўза ўз вақтида суғорилиб, чопиқ қилинмаганидан шона ва гулларини тўкиб юборяпти. Бу колхозда нега меҳнат унуми паст, нега ғўза парваришида камчиликларга йўл қўйилмоқда. Дастлаб шуни айтиш керакки, бу ерда колхозчиларга қулай иш шароитлари яратиб берилмаган. Дала шийпонлари яхши жиҳозланиб, маданий дам олиш марказига айлантирилмаган, колхозчи ва механизаторларга ўз вақтида аванс бериб турилмайди. Шунинг учун ҳам культивация, чопиқ ишлари сифатсиз ўтказилмоқда. Тунги суғориш ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Мўл ҳосил етиштиришга бел боғлаган деҳқон шу кунларда астойдил меҳнат қилиши керак. Ленин номли колхоз аъзолари буни унутмасликлари лозим.

Т. ИМОМОВ.

Чиноз районидаги Ленин номли колхоз комсомол ёшлари мусобақадош «Қизил Октябрь» колхозида ғўза парвариши қандай ўтказилаётганлигини текширдилар. Суратда: (Чапдан ўнгга район комсомол комитетининг инструктори Қосимова, Ленин номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари К. Мамедов «Қизил Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи Т. Турдибоев ўртоқлар ғўза тупларидаги кўсакларни санаб кўрмоқдалар.

М. Устабобоев фотоси.

Мусобақадошлар қандай камчиликларни аниқладилар

Чиноз районида мусобақадош колхозлар бир-бирларига вакиллар юбориб август ойида ғўза парваришининг қандай ўтказилаётганлигини текширмоқдалар ва йўл қўйилган нуқсонларни аниқлаб, бир-бирларига дўстона маслаҳатлар бераётирлар.

Яқинда Ленин номли колхоз комсомол-ёшларнинг ўзаро текшириш бригадаси мусобақадош «Қизил Октябрь» колхозининг пахта далаларида бўлди. Колхознинг Т. Турдибоев бошчилик қилаётган бригада ғўзалари мусобақадошларни қувонтирди. Карталарда яшнаб ўсаётган ғўзаларнинг ҳар тупидаги 6-7 тадан тўқ кўсаклар пахтакорларнинг фидокорона меҳнатидан дарак бермоқда. Бу бригада аъзолари 60 гектар ердаги ғўзани 60х60 схемасида тўрт марта комплекс парвариш қилганлар.

Улар август ойида қатор ораларини икки марта ишлашга аҳд қилганлар. Ҳозир бригадада олтинчи парвариш бошлаб юборилган. Бригада ғўзалари қондириб суғорилмоқда, чеканка ҳам белгиланган муддатда сифатли ўтказилган. Ҳ. Раҳмонқулова, Т. Тўрабоева каби илғорлар кундалик нормаларини 1,5-2 ҳиссадан бажариб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар август ойида 60 тадан меҳнат куни ишлаш мажбуриятини олганлар.

Лекин колхознинг ҳамма бригадаларида ҳам ғўза парвариши кўнгилдагидек ўтказилмоқда деб бўлмайди. Айрим бригада бошлиқлари асосий участкаларда ғўзамиз мўл ҳосил тўплади, деб суст ривожланаётган ғўзаларга кам эътибор бермоқдалар. Илгари илғор ҳисобланган Нишонгул Бўрибоева бошлиқ бригадада ҳам ғўза парваришида қатор нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Бу бригадада сувчиларнинг иши тўлиқ контроль қилинмайди. Шу сабабли ҳам айрим жойларда сув исрофгарчилигига йўл қўйилмоқда ва сифатсиз суғорилмоқда. Т. Ашуров, Х. Эгамбердиев, Ҳ. Тошбоев каби сувчиларнинг бепарволиги билан 5-10 гектар ердаги ғўза қўллатиб юборилган. Шунингдек 10 гектардан ортиқ майдонда ҳали ҳам бегона ўт босган ғўза бор.

У. Иброҳимов бошлиқ 8-бригадада 50 процентга яқин майдоннинг ғўзалари ёмон ягана қилинганлиги учун нормал ҳосил тўпланмаётир.

Шуни ҳам айтиш керакки, сўнгги кунларда қатор бригада бошлиқлари ғўзаларнинг бўйини кўриб, мағрурланиб қолганлар. Шу сабабли ишга кеч чиқиш, эрта қайтиш, норма бажармаслик ҳоллари юз бермоқда. Бундай камчиликларни колхознинг бошқа бригадаларида ҳам кўриш мумкин.

«Қизил Октябрь» колхози аъзолари мусобақадошлар аниқлаган нуқсонларни тезда тугатиб, ҳосил тўплаш ойлигида яна ҳам зўр ғайрат билан ишлашлари керак.

М. УСТАБОБОЕВ,
З. АХТЯМОВА.

Ҳосилга-ҳосил қўшаётганлар

(Мухбирлар хатига обзор)

Ишнинг кўзини билган уста пахтакорлар август ойида ҳам ғўза парваришини қизғин давом эттираётирлар, квадрат-уялаб ўстирилаётган ғўзалар ҳам узунасига, ҳам кўндалангига сифатли культивация қилинмоқда, чеканка қилиш ва «шарбат» суви бериш йўли билан ҳосилга-ҳосил қўшиш учун курашилаётир.

Қишлоқ мухбирларимиз ана шулар ҳақида — ўз зиммасига конкрет мажбурият олиб, аҳдининг уддасидан чиқиш учун тинмай меҳнат қилаётган кетмончи, сувчи, механизаторлар ҳақида хушхабарлар ёзиб юбормоқдалар.

Оржоникидзе районидаги Киров номли колхоздан **К. Ортиқов,** Октябрь районидаги Энгельс номли колхоздан **Д. Содиқов,** Сирдарё районидаги Ворошилов номли колхоздан **Б. Кенжаев** ўртоқлар ўз хабарларида ана шу колхозларнинг аъзолари ғўзанинг кўкини кўриб хотиржамланмасдан «бизга ғўзанинг кўки эмас, ҳосили керак», деган мақсадда иш олиб бораётганликлари ҳақида ёзадилар

Ғўза ўз вақтида чеканка қилинса озуқа моддалар бекорга кетмайди. Ғўзанинг ён шохлари ўсиб, мўл ҳосил тўплайди. Бекобод районидаги Ленин номли, Мирзачўл районидаги «Коммунизм» колхозларида, «Социализм» совхозининг 2-бўлими ва 4-«Боёвут» совхозининг 5-бўлимида ана шунга амал қилиниб, чеканка ўз вақтида ўтказилмоқда. Бу ҳақда **М. Аҳмедов, А. Номуродов, Ш. Давлатов** ва **Ҳ. Зикриллаев** ўртоқлар редакциямизга хабар қилганлар. Бу хўжаликлардаги илғор механизаторлар, деб ёзишган улар, ҳозир ҳам кўчат ва ҳосилга зарар етказмай ғўзаларни сифатли культивация қилмоқдалар.

Аммо ғўзанинг бўйини кўриб, «энди ғўза қатор ораларини ишламасак ҳам бўлади» деб бепарволик қилаётган раҳбарлар ҳам йўқ эмас. Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг С. Собиров, Р. Раҳмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ана шундай аҳвол юз бермоқда. Бу бригадаларнинг ғўзаларида олинган юксак мажбуриятга яраша ҳосил тўпланилгани йўқ. Шунга қарамасдан ғўза парвариши сусайтириб юборилган. Р. Раҳмонов бошлиқ бригадага бириктилган 95 гектар ернинг қарийб ярмида ғўза парвариши тўхтатиб қўйилган. Ваҳоб ва Иноғом Алматовлар бошлиқ звеноларнинг ғўзалари эса жуда сифатсиз суғорилаётир. Кўпчилик майдонлардаги ғўзалар сувсизликдан ҳосилини ташлаб юбормоқда. Шундай бўлишига қарамай бу жойларда кечаси суғориш ташкил қилинмаган ва сув исрофгарчилигига йўл қўйилмоқда. Ўртоқ **Ваҳоб Дақибоевнинг** ёзган хабарида бу камчиликлар жуда тўғри танқид қилинган.

Областимиз пахтакорлари қардош республика пахтакорлари ўзаро текшириш бригадалари маслаҳатларига амал қилиб, илғор хўжаликлар тажрибасини кенг қўлланиб, август ойида ҳам астойдил ишлашлари ва ҳосилга-ҳосил қўшиш учун курашишлари керак.

Илғор бригада

Кенг пахтазорда иш қизғин. 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган ўртоқ Абдураим Боиров бошлиқ 2-бригада аъзолари ғўзаларни 5-марта сифатли парвариш қилмоқдалар, чеканка қилинган майдонлар эса чуқур эгатлар орқали қондириб суғорилаётир.

Бригаданинг моҳир универсалчиси Мадёр Умирзоқов, миришкор сувчи Абдуназар Мамаражабов, Ҳ. Ҳасанова, Н. Қурбонова каби кетмончилар кундалик нормаларини 1,5-2 ҳисса бажариб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

Бу бригада «XX партсъезд» колхози бўйича ғўза парваришида энг олдинда бормоқда.

Колхознинг бу илғор бригада аъзолари август ойи ҳосилга-ҳосил қўшиш ойи эканлигини яхши тушуниб, ғўза парваришини қизғин давом эттираётирлар. Ҳар 10 кунда пул аванси мунтазам равишда бериб турилади. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти колхозчиларнинг унумли ишлашлари учун моддий ва маданий шароит яратиб берган.

Я. ИСМАТОВ.
Ж. ИСРОИЛОВ.
Бўка райони.

Илғорлардан ўрнак олиш керак

«Мирзачўл» совхозининг 1- бўлимидаги коммунист ўртоқ Д. Тўрақулов бошлиқ бригада аъзолари 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 22 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ғайрат билан ишламоқдалар. Бригаданинг барча майдонларида ғўза парвариши агротехника қоидаларига қатъий риоя қилиниб ўтказилаётир. Совхоз ишчилари август ойида ҳам ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Бригада майдонларида ҳозир ҳар туп ғўзада 2—4 тадан тўқ кўсак ва 11—12 тадан ҳосил тугунчалари бор.

Аммо шу бригадага қўшни бўлган А. Абдураҳмонов бошлиқ 4-бригадада бутунлай бошқа аҳволни кўрасиз. Бригадада олинган мажбуриятга яраша ҳосил тўплаш учун курашилмаётир. Универсалчи Ғайбулла Соибқулов кундалик нормани мунтазам бажармайди. Бунинг устига шошмашошарлик қилиб ғўза қаторларини сифатсиз ишлайди. У. Холмуродов, И. Сулаймонов каби сувчиларнинг масъулиятсизлиги туфайли 15 гектардан ортиқ майдондаги ғўза қўллатиб юборилган. Натижада кўплаб ҳосил нобуд бўлган.

Бу ерда ғўзани икки томонлама ишлашга аҳамият берилмаётир, меҳнат интизоми бўшашиб кетган.

Бўлим раҳбарлари (бошқарувчиси Ҳ. Болтабоев, агроном Норқулов ўртоқлар) бригада ғўзаларини увот ва йўл бўйларидангина текширмасдан, ичкарига ҳам оралаганларида эди, парваришдан кечикаётган ғўзаларни кўрган бўлар эдилар.

Ғ. АЛИБЕКОВ.

Ҳосил ва ғўза

Ҳосил лорсиллаб олиб,
Дала бошига келиб,
— Хуш, — дейди, — ғўзажоним,
Қалай, кўсак маржоним?
Саратон — қуёш тапти,
Шох-шарпанг шарвирапти,
Айт ҳолдан толмадингми?
Ўсишдан қолмадингми?
Ғўза дер, ҳолсиз туриб,
Чанқоқ лаб қуриштириб:
— Сўз очма асти дўстим,
Маммағил, аранг ўсдим,
Қайғирмас бирон киши,
Парвариш кимнинг иши?
Бошлиқ бош қотирмаса,
Ҳолинг «вой» экан роса...
Бир сувга қонолмадик,
Тузукроқ ранг олмадик,
Кўрмадик яганани,
Тўкдик гулу шонани,
Ғанимат кунлар ўтар,
Ўйласам бағрим ўртар,
Ҳосил дер-меҳнат ҳунар
Ҳунардан ҳар иш унар,
Меҳнат қилсанг астойдил
Унар ҳар вақт мўл ҳосил.
— Тўғри,—дер ғўза, — бироқ,
Ҳали манзилга йироқ.
— Шоят бир тиришсалар,
Бел боғлаб киришсалар,
Дея умид боғлашар,
«Қимирлаган — Қир ошар».

Толиб ЙЎЛДОШ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Оммавий-сиёсий ишлар савиясини оширайлик

Мўл ҳосил учун курашнинг ҳозирги қизғин палласида колхоз ва совхозларнинг даласида меҳнат қайнамоқда.

Колхозчилар, совхоз ишчилари август ойида ғўзани парвариш қилиш юзасидан ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олиб ишламоқдалар. Улар бу йил республикамиз бўйича 3 миллион тонна, областимиз бўйича эса камида 500 минг тонна пахта етиштириш учун олиб борилаётган курашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш учун ҳаракат қилаётирлар.

Пахта далалари меҳнаткашларининг ижодий ташаббуси ва активлигининг бу қадар зўр куч билан намоён бўлиши, шубҳасиз, қишлоқ партия ташкилотлари олиб бораётган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларнинг натижасидир. Район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари область партия комитети III пленумининг қарорига асосан кейинги вақтда далада ишлаётган колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларнинг кўламини бирмунча кенгайтирдилар. унинг савиясини оширдилар. Бу йил колхоз ва совхозларда ўнлаб янги дала шийпонлари қурилди, мавжуд дала шийпонлари ремонт қилиниб, тузуккина жиҳозланди. Ҳозирги вақтда колхоз ва совхозларда 2700 дала шийпони мавжуддир. Колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида олиб борилаётган сиёсий агитация, маданий-тарбиявий ишларнинг маркази бевосита ана шу дала шийпонларига кўчирилган. Бу ерда партия ва ҳукуматимизнинг кундалик қарорлари, колхоз, совхоз ва бригада аъзолари олдида турган конкрет вазифалар ҳақида суҳбатлар ўтказилмоқда, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар чиқарилмоқда. Колхозчилар ва совхоз ишчиларига кундалик газета ҳамда журналларнинг янги сонларида босилган мақола ва хабарлар ўқиб берилади. Бу ишларни бошланғич партия ташкилотлари ҳузуридаги агитколлективларга бирлашган 12 мингдан ортиқ агитаторлар олиб бораётирлар.

Бир қатор бошланғич партия ташкилотлари агитаторлар билан кун сайин иш олиб бориш, уларнинг фаолиятини тўғри йўналтириб бориш орқали оммавий-сиёсий ишларни тобора кучайтиришга, ўз хўжаликлари коллективини пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун курашга кенг сафарбар этишга муваффақ бўлмоқдалар. Бунга мисол қилиб Бекобод районидаги Навоий номли, Мирзачўл районидаги «Коммунизм», Сталин номли, «Октябрь», Янгийўл районидаги Ленин номли, Сталин номли, Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхозлар, Боёвут районидаги 1-«Боёвут» совхози ва бошқа бир қатор колхоз ҳамда совхозларнинг партия ташкилотларини кўрсатиш мумкин.

Бекобод районидаги Навоий номли колхоз аъзолари бу йил 788 гектар ерда пахта етиштираётирлар. Улар ҳар гектар ердан 27 центнердан ҳосил олиш ва давлатга сотиш мажбуриятини олганлар. Колхоз аъзолари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Тожикистон, Туркманистон ва Озарбайжон ССР ўзаро текшириш бригадалари ишининг якунлари ва 1958 йил август ойида ғўзани парвариш қилиш тадбирлари тўғрисидаги қарори, республика ва область партия активи йиғилишларининг қарорларига жавобан ҳозир ҳам ғўза парваришини зўр куч билан давом эттирмоқдалар, барча майдонларда бирдек мўл ҳосил тўплаш учун курашаётирлар.

Бу бечиз эмас. Колхоз партия ташкилоти Марказком қарорини, республика ва область партия активи йиғилишларининг қарорини колхозчилар ўртасида кенг тушунтиришни ташкил этди. Бунинг учун у барча имкониятларга эга. Колхозда ўз составига 27 кишини бирлаштирган агитколлектив тўла куч билан ишлаб турипти. Партия ташкилоти ҳисобидаги 21 коммунистнинг кўпчилиги оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда актив қатнашади. Бу ишга комсомоллар, агроном ва ўқитувчилар, ишлаб чиқариш илғорлари жалб этилган.

Колхоз партия бюроси (секретари ўртоқ Т. Абдуллаев) агитаторлар билан кун сайин иш олиб боради. У ҳар ойда бир марта, дала ишларининг қизғин палласида эса икки марта «Агитаторлар куни»ни ўтказади. Бунда агитаторлар учун лекциялар ўқилади, колхоз аъзолари олдида турган навбатдаги хўжалик вазифалари билан оммавий-сиёсий ишларни қандай қилиб боғлаб олиб бориш юзасидан уларга инструктаж берилади.

Қишлоқ партия ташкилотлари аҳоли ўртасида лекция пропагандасини кучайтириш соҳасида ҳам анчагина иш қилдилар. Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида қишлоқ аҳолиси ўртасида сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг область ва район бўлимлари лекторлари томонидан «Халқаро аҳвол ҳақида», қишлоқ хўжалиги, илмий-атеистик, педагогика ва бошқа темаларда 6232 лекция ўқилди. Бундан ташқари район партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий докладчилар ва лекторлар группаларининг аъзолари томонидан ҳам кўпгина лекция ва докладлар қилинди.

Кўпчилик район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ғўза парвариши ва бошқа ишларда банд бўлган кишилар учун далада иссиқ овқат ташкил қилиш, колхоз ва совхозлардаги марказий болалар боғчаси ҳамда яслиларининг ишини яхшилаш билан бир қаторда, дала шийпонлари ҳузурида кўчма яслилар ташкил қилиш, дала шийпонларини пахтакорлар маданий дам оладиган жойга айлантириш масалалари билан чинакам шуғуллана бошладилар.

Шу кунларда бригадаларнинг дала шийпонлари ҳузурида 2200 дан ортиқ кўчма ясли ишлаб турипти. Улар зарур даражада жиҳозланган, турли ўйинчоқлар билан таъминланган. Бу соҳада айниқса Оржоникидзе, Мирзачўл, Сирдарё, Бекобод, Гулистон ва бошқа бир қатор районларнинг колхоз ва совхозларида амалга оширилган тадбирлар ибратлидир.

Масалан, Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхозни олайлик. Бу ерда барча бригадаларнинг дала шийпонлари колхозчиларнинг дидига мослаб жиҳозланган, ҳақиқий маданий дам олиш жойига айлантирилган. Унда радио, электр чироғи, стол, стул, далада ётиб ишлайдиган колхозчилар учун сим кроватлар, ҳар бир бригада аъзосининг сонига лойиқ коса-товоқ, чойнак-пиёла, ҳатто умивальник ва сочиққача бор. Сотувчисиз савдо ларёклари ташкил қилинган, колхозчилар ҳар куни иссиқ овқат билан таъминланади.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси болали аёлларнинг жамоат ишида актив қатнашиб, унумли меҳнат қилишини таъминлаш ҳақида катта ғамхўрлик қилаётир. Бу ерда зарур ҳамма нарса билан жиҳозланган ва ёш гўдакларнинг тарбияси учун барча имкониятлар яратилган намунали марказий боғча ва ясли, шунингдек бригадаларда кўчма яслилар ишлаб турипти.

Лекин қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш, далада ишлаётган кишиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳамма районларда, колхоз ва совхозларда ҳам яхши йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Айрим район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бу муҳим масалалар билан етарли шуғулланмаётирлар. Пискент, Оҳангарон, Қуйи-Чирчиқ, Боёвут, Октябрь районларининг бир қатор колхоз ва совхозларида дала шийпонлари йўқ, борлари эса тузук жиҳозланмаган.

Октябрь районидаги Энгельс номли колхозда 5 та далачилик бригадаси бор. Лекин уларнинг биронтаси ҳам ўз дала шийпонига эга эмас. Бекобод районидаги «Чаноқ» совхозида 35 бригада бўлиб, улардан фақат 5 тасидагина дала шийпони мавжуд. Шундай бўлгандан кейин бу хўжаликларнинг партия ташкилоти коллектив ўртасида оммавий-сиёсий ишларни қандай олиб бораётганлиги, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш қай аҳволда эканлиги ўз-ўзидан маълум! Қуйичирчиқ районидаги «Звезда» колхозида ҳам худди шу каби аҳволни кўрамиз. Боёвут районидаги «Дружба» совхозида далада ишлаётган ишчиларга иссиқ овқат тайёрлаб берилмаётир.

Шу туфайли юқоридаги хўжаликларда ғўза парвариши кўнгилдагидек бормаётир, каттагина майдонларда экин ривожланиш ва ҳосил тўплашда ҳамон орқада қолаётир.

Юқорида кўрсатилган район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишларни олиб бориш, далада ишлаётган кишиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги камчиликларга барҳам беришлари керак. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун олиб борилаётган курашнинг муваффақияти ана шунга боғлиқ.

И. БОБОХОНОВ,
Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг инструктори.

Янги китоблар

Ўзбекистон ССР ўқув-педагогика давлат нашриёти қуйидаги дарсликларни нашр этди.

«Ватан адабиёти»,— ўрта мактабнинг 6-синфи учун хрестоматия. Тузувчи Г. Раҳимова, 178 бет, тиражи 90.000, баҳоси 2 сўм 10 тийин.

К. Ф. СТРОЕВ.— **«СССР табиий географияси»** Ўрта мактабнинг 7-синфи учун дарслик. 247 бет, тиражи 88.000, баҳоси 6 сўм 90 тийин, карталари билан.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Ўзбекистони сурх» Бирлашган нашриёти қуйидаги брошюраларни нашр этди:

Н. ЧУМАНОВА, А. АЙРУМОВ.— **«Колхоз маҳсулотининг таннархи ва унинг анализи.** «Ўзбекистон ССР сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамияти томонидан қишлоқ хўжалиги конкрет экономикаси масалаларига бағишлаб ёзилган энг яхши брошюралар учун ўтказилган конкурс жюрисининг қарорига биноан нашр қилинган. 64 бет, тиражи 22.700, баҳоси 1 сўм 20 тийин.

И. А. ТРУБ.— **«Атом электростанциялари»** 22 бет, тиражи 21.000, баҳоси 40 тийин

Ҳаваскорлар пахтакорлар хизматида

Оржоникидзе район маданият бўлими ғўза парваришини кучайтираётган азамат пахтакорларга маданий хизматни яхшилаш тадбирларини кўрди. Ҳозир доимий ва кўчма киноустановкалар орқали колхозчиларга бадиий фильмлар кўрсатиш яхшиланди. Дала шийпонларида турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Район маданият уйи (директори ўртоқ И. Фахриддинов) даги бадиий ҳаваскорлик коллективининг фаолияти мақтовга сазовордир. Икки йил бурун ташкил этилган бу ҳаваскорлик тўгараги ҳозир мустақил концерт бера оладиган ижодий коллективга айланди. Ҳозир бу коллектив райондаги «Қизил Ўзбекистон», Сталин номли, Хрушчев номли, Навоий номли колхозларда концертлар берди. «Роҳат», «Тановар», «Раъноларинг бордир», «Насиҳат», «Гули хандон», «Батминсон» сингари куй, ашула ва рақслар ҳаваскорлик тўгарагининг ёш санъаткорлари томонидан яхши ижро этилди. Шофер О. Абдуллабеков, уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи Л. Холиқова, ўқувчи М. Расулев ва бошқа ҳаваскорлар ижро этган номерлар томошабинларга жуда манзур бўлди.

Т. МИРҲОДИЕВ.
Н. ҚАЮМОВ.

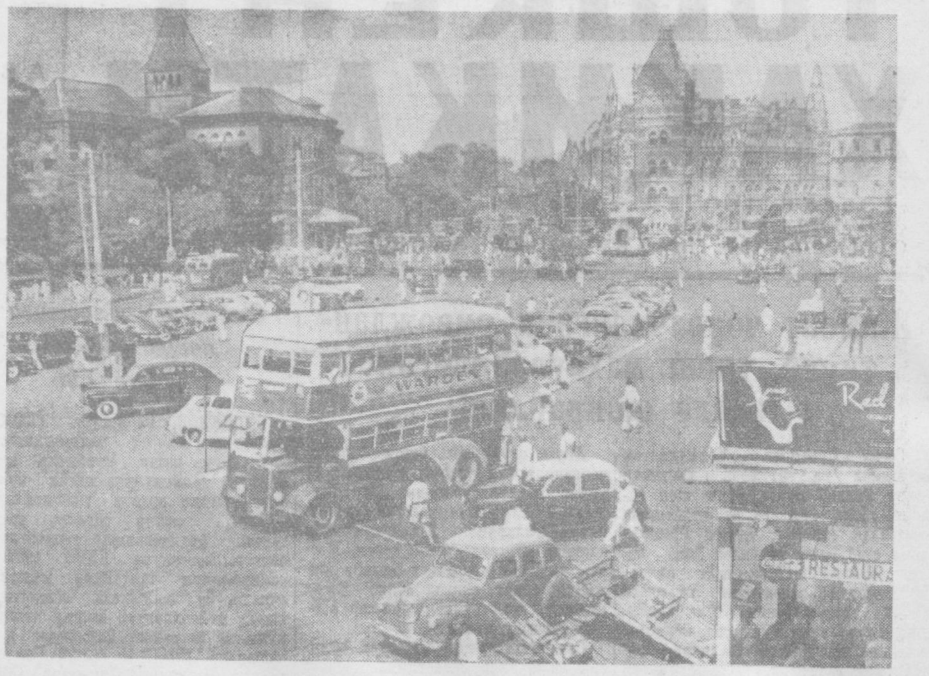

Суратда: Бомбейдаги серқатнов кўчалардан бири.

Ҳиндистон ўз мустақиллигини мустаҳкамламоқда

Бундан ўн бир йил муқаддам, 1947 йил 15 августда Осиё тарихида оламшумул-тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеа содир бўлди: Англиянинг энг катта мустамлакаси бўлган Ҳиндистон империализмнинг манфур занжирларини узиб ташлаб, мустақил миллий ривожланиш йўлига кирди.

Мустамлакачилик ҳинд халқига ғоят оғир мерос қолдирди. Илгари Осиёнинг энг бой ғаллакор ўлкаларидан бири бўлган Ҳиндистонни инглиз мустамлакачилари муттасил очлик ва ўтакетган қашшоқлик мамлакатига айлантирдилар. Ҳинд олими доктор Мукерджининг ҳисобига қараганда, Ҳиндистоннинг кўпгина районларида 30- нчи йилларда буғдой ҳосилдорлиги бундан 400 йил илгаригига нисбатан 1,5 баравар паст бўлган. 45 йил мобайнида (1901 йилдан 1945 йилгача) Ҳиндистонда 30 миллион киши очдан ўлди, очлар сони 300 миллион кишидан ошиб кетди.

Мустамлакачилар икки аср ҳукмронлик қилган даврларида Ҳиндистоннинг иқтисодий жиҳатдан ривожланишига ҳалал етказиш учун ҳамма ишларни қилдилар. Ҳиндистон мустақилликка эришган даврда мамлакат фабрика-завод саноатида аҳолининг бир процентдан камроғи ишлар эди. Ҳиндистон озод бўлгунча оғир саноатнинг айрим кўрсаткичлари бўйича ҳатто Люксембургдек кичик мамлакатдан ҳам қолоқ эди. Англия, Жавоҳарлал Нерунинг сўзи билан айтганда, Ҳиндистонни «ҳозирги замон мустамлака экономикасининг классик намунасига айлантирди».

Мустамлака барбод бўлаётган ва жаҳон социалистик системаси мустаҳкамланаётган шароитда сиёсий мустақилликка эришиш Ҳиндистон социал-иқтисодий тараққиёти йўналишини тубдан ўзгартириб юборди. Мамлакат ҳамма соҳаларда ва даставвал экономикада мустамлакачилик қолдиқларини тугатиш йўлига кирди.

Бу соҳада ҳинд халқи биринчи беш йиллик план давридаёқ маълум муваффақиятларга эришди. Бу пландинг асосий вазифаси қишлоқ хўжалиги, транспорт, алоқани ривожлантириш ва гидроиншоотларини комплекс қуришдан иборат эди. Бу вазифаларнинг ҳаммасини ҳал этишда муҳим прогрессга эришилди. Бу эса экономикани янада тараққий эттириш учун асос яратди.

Ҳиндистон республикасининг иккинчи беш йиллик планида (1956—1961 йиллар) асосий эътибор оғир саноатни ривожлантиришга қаратилди. Иккинчи беш йилликнинг дастлабки уч йилида машинасозлар сезиларли муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ҳиндистон биринчи марта фрезер, гидравлика, шлифовка, токарлик ва бошқа станокларни ишлаб чиқара бошлади. 1957 йилда мамлакат электр двигателлари, трансформатор, дизель, электролампа ва бошқа ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтирди. Ҳиндистон савдо ва саноат министри Шастрининг яқинда парламентда айтишича, Ҳиндистонда мустақилликка эришилгунча машинасозлик йўқ эди, 1957 йилда эса машинасозлик маҳсулотларининг нархи 360 миллион рупийга етди. Машинасозлик саноатининг муваффақиятлари ҳозирданоқ мамлакатга паровоз ва темир йўл вагонларини четдан келтиришни тўхтатиш имкониятини берди. Ҳиндистон океанда юрадиган кема ишлаб чиқаришни йўлга қўйди, келаси йилда эса Бангалордаги давлат авиакомпаниясининг заводида тез учадиган самолёт ишлаб чиқарила бошланади.

1958-1959 йилларда Ҳиндистонда Бокаро районида йилига икки ярим-уч миллион тонна пўлат етказиб берадиган тўртинчи металлургия комбинатини қуриш ишларига тайёргарлик бошланади. Бу корхонанинг ишга туширилиши, шунингдек Бхилаи, Роуркела ва Дургарпур металлургия заводларининг кенгайтирилиши Ҳиндистонга учинчи беш йиллик мобайнида пўлат эритиш миқдорини йилига 6 миллион тоннадан 15 миллион тоннага етказиш имконини беради.

Мамлакат миллий даромадидаги бутун давлат секторининг ҳиссасидан кўпроқ суммани Ҳиндистондан фойда сифатида олиб чиқиб кетаётган чет эл капитали халақит бермаганида эди Ҳиндистоннинг иқтисодий жиҳатдан мустақилликка эришиш соҳасидаги муваффақияти янада кўпроқ бўлур эди. Империалистик давлатлар Совет Иттифоқидан фарқли ўлароқ Ҳиндистон билан ҳисоб-китоб қилганларида рупияни тан олмайдилар. Ҳиндистон етарли стерлинг резервига эга бўлмаганлиги учун ижтимоий сектордаги ўнга катта корхонани қуриш ва реконструкция қилиш ишини кейинроққа қолдиришга мажбур бўлди.

Америка экономикасидаги тушкунлик Ҳиндистон тараққиётига салбий таъсир кўрсатди. Шу тушкунлик муносабати билан АҚШ ҳинд чойи, пахтаси ва жутини импорт қилишни кескин камайтирди. Шуни айтиш керакки, бу товарлар Ҳиндистон экспортининг тўртдан уч қисмини ташкил қилади. Шу йилнинг биринчи кварталида Ҳиндистоннинг экспортдан оладиган даромади 350 миллион рупия қисқарди, бунинг натижасида мамлакатда валюта қийинчилиги вужудга келди ва у экономиканинг айрим соҳаларига капитал маблағ сарфлашни камайтиришга мажбур бўлди.

Ҳиндистон олдида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш соҳасида катта вазифалар турибди. Қишлоқ хўжалиги, «Ҳиндустан таймс» газетасининг ёзишича, экономиканинг энг қолоқ соҳаси бўлиб келмоқда. Мамлакат ҳозирча ўзини озик-овқат билан таъминламаётир, шу йилнинг ўзида 3 миллион тоннага яқин ғаллани четдан олади. Ҳиндистон конституциясига биноан ер реформаси штатлар ихтиёрига берилган. Йирик ер эгалари ва монополияларнинг кескин қаршилиги натижасида ер реформаси жуда суст ўтказилмоқда. Иккинчи беш йиллик план тўғрисидаги қонунда ўтказилиши керак бўлган аграр реформаларни туғаллаш кўзда тутилади. Ҳиндистон қишлоқ хўжалик министрлигининг планига биноан иккинчи беш йиллик планнинг охирига бориб ҳинд қишлоқларида уч мингга яқин ишлаб чиқариш кооперативлари тузиш мўлжалланади.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар Ҳиндистонга иқтисодий жиҳатдан мустақил бўлишда бебаҳо ёрдам кўрсатмоқдалар. Чунки улар ҳинд халқи миллий манфаатларини чуқур тушунадилар. Совет-Ҳиндистон иқтисодий муносабатлари, Ҳиндистоннинг бошқа империалист давлатлар билан ва даставвал АҚШ билан муносабатларига нисбатан тубдан фарқ қилади.

Ҳаммага маълумки, Қўшма Штатлар иқтисодий жиҳатдан заиф ривожланган мамлакатлар билан ўз муносабатини манфур «неоколониализм» асосига қуради. 1951 йилдан бери АҚШ Ҳиндистонга ҳаммаси бўлиб 1.275 миллион доллар кредит ва қарз берди. Бироқ бундан 900 миллион долларга яқини «буғдой қарзи» деб аталадиган қарз бўлиб, бунга Американинг ётиб қолган маҳсулотларини баланд нарх билан сотиб олиш керак. Қўшма Штатлар шу вақтгача Ҳиндистонга металлургия ва машинасозликни ривожлантиришда ёрдам кўрсатишдан бош тортмоқда.

Совет Иттифоқи капиталистик мамлакатлардан фарқли ўлароқ Ҳиндистон билан иқтисодий алоқаларни қандайдир оғир шартлар асосида қурмайди. 1955 йилдан 1957 йилгача СССР Ҳиндистонга ҳаммаси бўлиб 1.325 миллион рупия қарз ва кредит берди. Бу маблағнинг асосий қисми мамлакат саноатини ривожлантиришга сарф қилинмоқда. Совет Иттифоқи ёрдамида бино қилинаётган Бхилаидаги катта металлургия комбинатининг қурилиши муваффақиятли бормоқда; 1958 йилнинг охирида иккита домна печи, иккита кокс батареяси, иккита мартен ва блюмингни фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда.

1957 йилнинг ноябрь ойида Совет Иттифоқи Ҳиндистонга бир гуруҳ оғир саноат корхоналари қурилиши учун 600 миллион рупия кредит берди. Бундан 270 миллион рупияси Ранчи шаҳрида оғир машинасозлик заводи қурилишига сарфланади. Бу қурилиш тугаллангандан кейин Ҳиндистон оғир саноат корхоналарини, шу жумладан металлургия заводларини мустақил қура олади.

Совет-Ҳиндистон шартномасида шунингдек Корба ҳавзасида кўмир шахтасини қуриш кўзда тутилади. Бу шахта йилига 4 миллион тонна кўмир беради.

Мустақил миллий экономикани вужудга келтиришда Ҳиндистонга социалистик лагердаги бошқа мамлакатлар ҳам катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Чехословакия республикаси Ҳиндистонга иккита катта электр станцияси учун ускуналар етказиб бермоқда, цемент корхоналари ҳамда катта қуюв заводи қурилишида ёрдам бермоқда. Руминия ҳукумати ҳиндларга нефтни қайта ишлайдиган катта завод қурилишида ёрдам беришга рози бўлди. Бу завод қурилиши 1960 йилда туғалланади.

Керала штатида яқин вақт ичида Венгрия ёрдамида йилига 10 минг тонна алюминь етказиб берадиган алюминь комбинати қурилмоқда.

Социалистик лагерь давлатларининг Ҳиндистон билан бўлган принципиал янги муносабатлари ҳозирги замон халқаро иқтисодий муносабатларининг бутун комплексига катта таъсир кўрсатмоқда. Совет Иттифоқи ва социалистик лагердаги бошқа мамлакатлар билан чинакам тенг ҳуқуқли ва ўзаро фойдали алоқалар Ҳиндистонга империалистик давлатлар билан ташқи савдода дискриминацияга ва тенгсизликка қарши қатъийроқ кураш олиб бориш имконини бермоқда.

Совет-Ҳиндистон муносабатлари турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшашига намуна бўла олади.

Аҳоли жиҳатидан Хитойдан кейин дунёда иккинчи ўринда турган давлат — Ҳиндистон тинчликсевар сиёсат ўтказмоқда ва халқаро ҳаётга катта таъсир кўрсатмоқда. Ҳиндистон тарихий Бандунг конференциясининг ташаббускорларидан бири бўлди ва Хитой билан биргаликда тинч-тотув яшашнинг беш принципи тўғрисидаги Ҳиндистон-Хитой декларациясини имзолади. Ҳиндистон Совет Иттифоқининг бир ўзи ядро қуролининг синовларини тўхтатганлигини бошқа тинчликсевар давлатлар билан биргаликда маъқуллади ва ғарб давлатларидан шундай ҳаракат қилишни қатъият билан талаб қилмоқда. Ҳиндистонликлар атом уруши хавфига нақадар нафрат билан қараётганликларини қуйидаги факт кўрсатиб турибди: шу йилнинг июнь ойида Деҳли яқинидаги Гургаон шаҳрининг бир неча юз йигит ва қизлари АҚШ президенти Эйзенхауэр ва Англия бош министри Макмилланга ўз қонлари билан петиция ёзиб, атом портлатишларини дарҳол тўхтатишни талаб қилдилар.

АҚШ ва Англиянинг Ливан ва Иорданияга империалистик агрессияси ҳинд халқини қаттиқ ғазаблантирди. Бутун мамлакатда «Ливан ва Иорданиядан қўлингни торт!», «Уруш оловини ёқувчилар йўқолсин!», «Мустамлакачилик йўқолсин!», «Агрессорларга лаънат!» деган шиорлар остида катта халқ намойишлари бошланди.

Ҳиндистон тинчлик ва ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашда тор миллий рамкада чегараланиб қолаётгани йўқ, балки бу курашни барча тинчликсевар халқлар билан бирлик ва ҳамкорлик белгиси остида олиб бормоқда. Ҳиндистоннинг халқаро майдондаги мустамлакачиликка қарши актив роли мамлакатнинг туб миллий манфаатларига тўла мос келади.

Ҳозир Ҳиндистон амалда буюк давлат бўлиб қолди. 1955 йил декабрь ойидаёқ Н. С. Хрушчев Ҳиндистон давлат ва жамоат арбоблари билан учрашувда бундай деган эди: «Биз Ҳиндистонни буюк давлат деб ҳисоблаймиз, бинобарин у дунёдаги ана шу улуғ давлатлар сафида олдинги ўринлардан бирини эгаллаши керак».

Ҳиндистон 11 йиллик мустақиллик даврида унга янада тараққиёт йўлини очиб берадиган катта муваффақиятларга эришди. Совет кишилари қардош ҳинд халқига тинчлик ва порлоқ келажак учун курашда янгидан-янги катта ғалабалар тилайдилар.

В. ЛИ,
тарих фанлари кандидати.

Совет Ўзбекистонида

Пахтани машина билан теришга тайёргарлик

НУКУС, (ЎзТАГ). Бу йил Қорақалпоғистонда 15 минг гектар ердаги пахтани машина билан териб олиш керак. Ҳозирги вақтда совхоз ва колхозларда агрегатларни янги ҳосил йиғим-теримига тайёрлаш ишлари кучайтириб юборилди.

«Қўнғирот» совхозида 12 та пахта териш машинасининг ҳаммаси ремонтдан чиқарилди ва тахт қилиб қўйилди. Пахтани машина билан териш учун ажратилган участкалар ўлчаб чиқилди ва бригада бошлиқларига топширилди. Механизаторларни ўргатишга киришилди.

Хўжайли районидаги «Амударё» совхозининг ходимлари ҳам пахтани машина билан теришга актив тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу совхозда 1.000 гектарга яқин ердаги ҳосил машинада териб олинади. Совхозда машиналар ремонтини тезроқ тамомлаш учун махсус бригада тузилди. 20 агрегатдан 15 таси ҳозирдаёқ тахт қилиб қўйилди.

РТСнинг колхозларга ёрдами

ТОШЛОҚ, (Фарғона области), (ЎзТАГ). Тошлоқ районида иккита МТС базасида битта ремонт-техника станцияси тузилди. Станция давлатдан сотиб олинган техникадан тўғри фойдаланишни йўлга қўйишда атрофдаги колхозларга амалий ёрдам бермоқда. РТС штатида механизация масалалари билан шуғулланувчи иккита давлат инспектори бор. Улар колхозларга бориб, тракторчиларнинг машиналарга яхши қараб туришларини ва улардан тўғри фойдаланишларини текшириб турмоқдалар, графиклар тузишда ва техникани планли-профилактика ремонтидан чиқаришни ташкил қилишда ёрдам бермоқдалар.

Станция тўртта кўчма ремонт мастерскойига эга. Бу мастерскойлар мунтазам суратда колхозларга қатнаб турибдилар. Мастерскойларнинг механиклари тракторларда аниқланган камчиликларни тугатишда актив қатнашмоқдалар.

РТС мутахассислари техника қопқаларининг бузилишига йўл қўйилмаслигини диққат билан кўзатиб турмоқдалар. Масалан, Ленин номли колхозда бир вақт тракторни далада ремонт қилишга қарор қилинган ва трактор қисмларга ажратиб қўйилган эди. Инспекторлар бу хил «ремонтни» тақиқладилар.

РТС техникадан фойдаланиш ва ремонт ишини яхшилаш масалаларига бағишлаб бир неча кенгаш чақирди. Бу кенгашларда колхозларнинг инспекторлари, механиклари ва трактор бригадаларининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

Колхозлар даласида ўтказиладиган ремонтнинг сифатини ошириш ва машиналарга профилактика хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадида ҳозир ўзларида мастерскойлар ташкил қилмоқдалар. РТС бу ишда уларга ёрдам бермоқда, зарур асбоб-ускуналар билан таъминламоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ана шундай иккита мастерской ишлаб турибди, яна бешта мастерской қурилмоқда. РТС улар учун хилма-хил станоклар заказ қилди.

Қудуқларни цементлашнинг янги усули

БУХОРО. (ЎзТАГ). «Термез-нефть» бошқармасига қарашли «Кўкайти» конларида қатлам сувларини изоляция қилишнинг янги усули қўлланилмоқда. Илгарилари қудуқларга сувга қориштирилган цемент қуйилар эди. Бу ҳол кўпинча қувурлар сатҳини қисқартиб қўйиб, нефть чиқариш суръатини пасайтириб юборар эди. Янги усулга кўра қатлам сувларини нефтга қориштирилган цемент билан беркитилади.

Янги қоришма қатлам сувларини нефть қудуқларига ўтказмайди. У сувга қориштирилган цементга нисбатан жуда тез қотади. Натижада қудуқларга оқиб тушаётган сувнинг ҳажми камайиб, нефть чиқариш кескин кўпайди. Ҳозирги вақтда 43-қудуқда ана шу усул кенг қўлланилмоқда. Шуни айтиш керакки, суткалик нефть чиқариш бу қудуқда беш марта кўпайиб, унинг таннархи 70 процент камайди.

Колхоз радиоузели

Фарғона областидаги Ленинград районининг энг йирик Энгельс номли қишлоқ хўжалик артели аъзолари давлатга бу йил 3.150 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Ҳозир колхоз пахта далаларида ҳосил тўплаш учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Пахтакорларнинг социалистик мусобақаси кундан-кунга қизиб боришида колхоз радиоузели катта роль ўйнамоқда.

Ҳар куни диктор ўртоқ Фозилов колхозчиларга куннинг натижаларини эълон қилади, ғўза қатор ораларини парвариш қилишда намуна кўрсатиб ишлаётган илғор бригадаларнинг номларини айтади, қолоқларнинг фамилияларини кўрсатади.

Радио орқали илғор бригадаларга бағишланган эшиттиришлар, сиёсий темаларда лекциялар, колхозчиларнинг таклифлари асосида концертлар тез-тез бериб турилади.

(ЎзТАГ).

Доимий суғориш манбалари

САМАРҚАНД. Самарқанднинг марказий пахтачилик районларида дастлабки 30 та сув қувурлари пармалаб ишга туширилди.

Маълумки, Зарафшон дарёсининг суви тупроққа сингиб, унинг кўп қисми исроф бўлар эди. Янги қазилган қудуқлар пахта плантацияларида намни сақлаб қолишда муҳим манба бўлиб хизмат қилади Шунингдек, об-ҳаво шароитининг қандай келишидан қатъий назар, экин майдонларида йил бўйи қурғоқчилик бўлмайди.

Йил охиригача область яйлов-мелиоратив қурилиш конторасининг коллективи ана шундай қудуқлардан яна 70 тасини ишга туширади. Бу қудуқлар ишга туширилгач 2 минг гектардан кўпроқ пахта майдонларини суғориш имконияти туғилади. (ЎзТАГ).

Қашқадарё области, Ғузор районидаги Карл Маркс номли колхозда ўрдак ва ғозлар ўтган йилга қараганда 25 процентга кўпайтирилди. Суратда: колхоз фермасининг кўриниши.
И. Чернов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Меҳрибон энагалар

Ҳар бир касбининг ўз сурури, гашти ва қувончи бўлади. Бунинг учун ҳар ким ўз касбини жондан севиши, унга меҳр қўйиши лозим. Шундагина киши ўз ҳунарининг устаси бўлади, эл-юрт ўртасида обрў ва эътибор қозонади.

Тошкентдаги 1-туғуруқхонада хизмат қилаётган Инобат Ҳодиева билан Александра Алпеева ўртоқлар ҳам ана шундай ўз касбига муҳаббат қўйганлардан. Бу икки меҳрибон энага ҳар бир янги туғилган фарзандга оналик муҳаббати билан қараб, уни авайлаб парвариш қиладилар. Уларнинг оромидан, соғлигидан хабар олиб турган ҳам, бахтиёр отага дастлабки қувончли хабарни айтган ҳам, ёш гўдакнинг бақувват, соғлом, тетик бўлиб ўсиши учун кўп куч сарфлаган ҳам ана шулардир. Бу тажрибали энагалар кўп йиллик иш даврида неча минглаб болага меҳрибонлик кўргазганлар.

Инобат опанинг Октябрь районидаги 1-туғуруқхонага келганига 18 йил бўлди. Ана шу давр ичида у кўзи ёриган оналарнинг дардини енгиллатди, уларнинг мушкулини осон қилди, лозим бўлиб қолса, фойдали маслаҳатлар берди. Шунинг учун ҳам туғруқхона маъмурияти, юзлаб оналар унинг ҳалол ва фидокорона хизматидан мамнундирлар.

Александра Алпеева эса бу муассасада 21 йилдан бери ишлайди. У ҳам минглаб оналарни хурсанд қилган, маъмуриятнинг ўнлаб ташаккурини, мукофотларини олган.

Бу икки камтар, ишчан, меҳрибон энага адресига айтилган миннатдорчилик сўзларини туғуруқхона таклифлар дафтаридан, уларга келиб турадиган хатлардан ҳам ўқиш мумкин.

Суратда: меҳрибон энагалар Александра Алпеева ва Инобат Ҳодиева чақалоқларни эмиздиргани олиб бормоқдалар.

В. Панов фотоси.

Студентлар ишлаб чиқариш практикасида

◆ Ўрта Осиё Политехника институти химия-технология факультети студентларидан 30 киши Владимир областининг Гусь-Хрусталь шаҳридаги ойна, биллур заводида ишлаб чиқариш практикасини ўтаётирлар. 250 йиллик тарихга эга бўлган бу завод мутахассислари студентларга ўз ҳунарларининг «сир»ларини ўргатмоқдалар. Студентлар ҳозир мустақил равишда рангли биллур рюмкалар, графинлар, электр асбоблари, чинни идишлар ишламоқдалар. Студентларнинг амалий машғулотларига институт силикатлар технологияси кафедрасининг мудири доцент Тожиев, инженер Соболевский ўртоқлар раҳбарлик қилмоқдалар.

Қ. Ахмеров.

◆ Тошкент Қишлоқ хўжалик институти агрономия факультетининг 60 дан ортиқ студенти Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозида амалий машғулотлардан ўтаётирлар. Студентлар ғўзани чопиқ қилиш, ёввойи ўтлардан тозалаш каби ишларда кўмаклашаётирлар. Студентлардан А. Арапатов, У. Мадраҳимов, М. Имоматов ва С. Ҳикматуллаевлар кунига 10 сотих ўрнига 30 — 40 сотихдан ғўза чопиқ қилиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Б. Азизов.

◆ Тошкент қурилиш мактабининг студентлари назарий билимларини бойитиш учун Қорасув районидаги қурилиш объектларида ишламоқдалар. Студентлар молхона ва бошқа биноларни қуришда қатнашдилар. Колхоз правлениеси студентларнинг ишидан хурсанд.

Ш. Йўлдошев.

Редакцияга хатлар

Талабларимиз қачон амалга ошади

Оржоникидзе район ижроия комитетининг қарори билан 1954 — 1955 йилларда Социалистик кўчасидаги жойлар участкаларга бўлиб берилди. Участканинг катта бир қисми ўртоқ Вайзберг бошлиқ бўлган топографлар партиясига, қолган бир қисми хизматчиларга ва бошқа гражданларга тақсимлаб берилди. 4-5 йил мобайнида кўпгина уй-жой бинолари қад кўтарди.

Лекин маҳаллий совет ташкилотлари аҳолини сув билан таъминлаш, йўлларни тузатиш ва электрлаштириш масалалари билан шуғулланмаётирлар.

Участкадагилар асосан неврология санаторийсидан чиқиб келадиган ариқдан сув ичадилар. Бу ариққа кўп қийинчиликлар билан сув келтирилади. Сув келганда ҳам топография партиясининг ходимларидан ортмайди. Топография партиясининг бошлиғи Вайзберг сувдан ўзининг ва ходимларининг полизида керагидан ортиқ фойдаланса фойдаланадики, лекин кўчанинг қаршисидаги қўшни гражданларга сув бермайди. Қўшнилар ундан навбати билан сув олишни талаб қилсалар, у гражданларга ниҳоятда қўпол муомала қилади, ҳатто ҳақорат қилишгача етиб боради. Умуман Вайзберг ўзини ҳаммадан юқори тутиб, атрофдаги қўшнилар билан сира ҳисоблашмайди. Шунинг учун ҳам унинг боғи гуллаб-яшнаб турган бир вақтда қўшниларнинг полизи сувсизликдан қақраб ётибди.

Неврология санаторийсидан чиқадиган ариқдан сув ичиш янада мушкул, санаторий қоровулига бирор нарса ваъда қилмасдан, сув олиб бўлмайди.

Бу тартибсизликлар ҳақида район ижроия комитети ва унинг ходими ўртоқ Афанасьевга кўп марта мурожаат қилинди. Лекин фойда чиқмади. Ўртоқ Афанасьев елкасини қисиб, мен ҳеч қандай ёрдам беролмайман деб узил-кесил жавоб беради.

Биз маҳаллий Совет ташкилотларидан Социалистик кўчасининг иккинчи томонидаги участкаларни доимий оқиб турадиган ариқ суви билан таъминлаш, кўчага чироқ ўрнатиш, водопровод ўтказиш, асфальт ётқизишни қатъий талаб қиламиз. Бусиз Социалистик кўчасида турувчилар бундан кейин ҳам кўп қийинчиликларга учрашлари мумкин.

А. ЕФИМОВ,
Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.
ХУДОЙБЕРГАНОВ,
юрист.
ЭРМАТОВ, БАГИРОВ, ГОЛЛЕР,
маҳалла меҳнаткашлари.

Қачон бўлғай...

Одамлар борки, уларнинг сўзи билан иши бир. Бир нарсани айтдими, ваъда бердими, сўзининг устидан чиқади. Бундай кишилардан албатта ҳамма хурсанд. Шундайлар ҳам борки, ваъда десанг қоп-қоп, лекин ишга қолганда қаердан топишингни билмай қоласан. Бундай кишилар лунжини тўлдириб, гапни қойил қилиб ташлайдилар. Сўз билан гўё тоғ ағдариб, йўл очадилар. Сирдарёли Саидов билан Бобожонов ўртоқлар ана шу тоифадаги кишилардан.

Бундан бир неча йил муқаддам Сирдарё районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида бир магазин очилган эди. Орадан 17 йил ўтди, колхоз кенгайди, хўжаликларнинг сони ошиб, кўп тармоқли, сермаҳсул қишлоқ хўжалик артелига айланди. Қишлоқдаги магазин эса талабга жавоб беролмай қолди.

Биринчидан бу магазин биноси эскириб босиб қолай деса, иккинчидан жой товуқнинг катагидек бўлгани туфайли магазинда икки кишидан ортиқ одам савдо қилолмайди. Колхозчилар 1953 йилдан буён янги магазин қуриб бериш ҳақида тегишли ташкилотларга мурожаат қилиб келадилар. Сирдарё қишлоқ матлубот жамияти (раиси ўртоқ Саидов) ва район матлубот жамияти (раиси ўртоқ Бобожонов) меҳнаткашларнинг ҳақли талабларига ваъда беришдан нари ўтмаётир. Кишини ажаблантирадиган жойи шуки, бу кишилар олти йилдан бери «бу йил қуриб берамиз»дан бошқани билмайдилар. Саидов ва Бобожонов ўртоқларга икки оғиз гапимиз шуки, ваъдадан амалий ишга қачон ўтилади? Талабга жавоб берадиган магазин қуриб бериладими-йўқми?

Биз шу ўринли саволга очиқ жавоб кутамиз.

М. АЛИМУҲАМЕДОВ,
колхоз раиси.
ШАМСИЕВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.
Ш. ОТАМУРОДОВ,
колхозчи.

Нега концерт бўлмай қолди?

Яқинда Хоразм область театрининг администратори ўртоқ Отақулов колхозимизга келиб, область театри коллективи кечқурун Ленин номли колхоз меҳнаткашларига катта концерт қўйиб беришга қарор қилганлигини билдирди. Бу хабардан колхозчилар севиниб, меҳмонларни кутиб олиш учун тайёргарлик кўра бошладилар.

Концерт кечқурун соат 9 да бошланадиган бўлди. Администратор ўртоқ Отақулов колхоз радио узели орқали колхозчиларга сўзлаб, бўлажак концертга республикага танилган артистлардан К. Исмоилов, Н. Юсупова, С. Раҳимова, М. Ёқубовлар иштирок этажагини эълон қилди.

Колхоз клубига 1000 га яқин тамошабин тўпланди. Ҳамманинг кўзи саҳнада. Мана соат 9 ҳам бўлди. Бироқ артистлардан дарак йўқ. Тамошабинлар уларни тунги соат 12 гача интизорлик билан кутиб, бекор ўтган вақтларига афсусланиб, уйларига тарқаб кетдилар.

Хоразм область театри коллективининг колхозчиларга қилган бу ҳурматсизлигининг сабаби нимада экан?

Юсуп МАҲКАМОВ,
Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг аъзоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«РАЙОН ТАШКИЛОТЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРГА ЯҚИН БЎЛСИН»

Газетамизнинг шу йил 24 май сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган мақолада Калинин районининг Келес поселкасини обод қилиш ва меҳнаткашларнинг маиший эҳтиёжларини қондиришга район ташкилотлари эътибор бермаётганликлари танқид қилинган эди.

Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Бобоевнинг редакцияга маълум қилишича, халқ хўжалиги планида 2 миллион 218 минг сўм сарфлаб, Келес поселкасида водопровод қуриш белгиланган. Поселкада янги ҳаммом қурила бошланган. Район матлубот жамиятига қарашли нонвойхонада тартиб ўрнатилиб, нон пишириш ва сотиш яхшиланган. Сабзавот ва чорва маҳсулотлари сотадиган бир неча колхоз дўкони очилган.

«КИТОБЛАР ЧИРОЙЛИ ВА СИФАТЛИ БЎЛСИН»

Газетамизнинг шу йил 25 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган материалда Ўзбекистон ССР Давлат Бадиий адабиёт нашриёти томонидан босиб чиқарилган айрим китоблар рангсиз ҳамда сифатсиз расмлар билан безатилганлиги танқид қилинган эди.

Нашриёт бош редактори Ҳаким Назирнинг редакцияга маълум қилишича хабарда келтирилган фактлар тўғри топилган, материал рассомлар ва редакторлар билан биргаликда муҳокама қилинган, китобларни, айниқса, болалар адабиётини бадиий жиҳатдан яхшилаб безаш, расмларни чиройли қилиб ишлаш учун малакали рассомларни жалб этиш, ёш рассомлар билан жиддий иш олиб бериш тадбирлари кўрилган.

АГРОНОМ МАСЛАҲАТИ

Қулупнай кўчатини тайёрлаш ва экиш

Қулупнайни парвариш қилишда барча агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга оширган колхозлар, совхозларда ҳар йили ҳам қулупнайдан мўл ҳосил етиштирилади, катта даромад олинади.

Қулупнай экиш учун серсув, мелиоратив ҳолати яхши ерлар танлаб олинади. Сўнгра, бу ерларга она тупларида етишган палаксимон новдаларда ҳосил бўладиган кўчатларни ўтказиш йўли билан қулупнай кўпайтирилади.

Қулупнайнинг янги навларини яратишда эса унинг уруғидан экиб кўпайтириш усулидан фойдаланилади.

Қулупнайдаги ингичка палаксимон новдалар одатда апрель ойининг охирги 10 кунлигида ёки май ойининг бошларида пайдо бўлади. Ҳосил йиғиштириб олингандан кейин бу новдаларнинг ўсиши тезлашади, нормал ривожланган икки-уч йиллик қулупнайнинг ҳар тупида 8-12 тадан ана шундай палаксимон новда етилади. Буларнинг ҳар бирида эса учтадан бештагача кўчат бўлади. Ҳозирги вақт ана шу кўчатларнинг авжи етилган пайти ҳисобланади.

Бу кўчатларни ўтказишга тайёрлашдан олдин пайкал яхшилаб суғорилади. Сўнгра ер яхши етилгач, мўлжаллаб қўйилган қулупнай кўчатларини илдизларига зарар етказмасдан теша ёки ўткир белчалар ёрдами билан она тупларидан ажратиб олинади ва яхшилаб сортировка қилинади. Бунда илдизлари яхши ўсиб, узунлиги 8-10 сантиметрга етган 4-5 барг чиқарган кўчатлар танлаб олинади. Тажриба қулупнай кўчатларини бизнинг шароитимизда август ойларида экиш яхши натижалар беришини кўрсатмоқда.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик академиясининг Р. Р. Шредер номидаги мева-резаворчилик илмий текшириш институти илмий ходимлари қулупнай кўчатларини 80х80, 70х70 схемасида квадрат-уялаб ўтказиш усулини ишлаб чиқдилар. Қулупнай ана шу усул билан ўстирилса, эски усулдагига нисбатан ҳар гектар қулупнайзордан олинадиган ҳосил 3-4 ҳисса кўпаяди.

Кўчатлар қулупнай ёки узум териладиган яшиқ, енгил саватчаларга солиниб, кўчат экиладиган участкаларга келтирилади. Юқорида айтиб ўтилган агротехника тадбирлари асосида тайёрланган ерга маркёр воситаси билан ариқлар тортилади. Қатор оралиғи тупроқ шароитига қараб 70 ёки 80 сантиметр қилиб эгат олинса яхши бўлади. Сўнгра унга жилдиратиб сув қўйилади, пушталар ўбдон намиққанидан сўнг мўлжалланган оралиққа сим тортиб, кўчат ўтказишга киришилади. Ҳар бир уяда иккитадан кўчат бўлиши, улар бир-биридан 6-8 сантиметр узоқликка жойлаштирилиши лозим.

Юқорида айтиб ўтилганидек, қулупнайни квадрат-уялаб ўтказилганда симдаги тугунчаларнинг оралиғи бироз ўзгартирилади. Экиш вақтида кўчатлар илдизининг уч томонидан 2-3 сантиметр чилпиб ташланади, шунингдек, 2-3 та катта барги ҳам чилпиб ташланади. Бундан мақсад бош кўчатларнинг ер устки қисмидан сувни кўплаб парлатиб юборишига чек қўйишдир. Қулупнай кўчати баланд ёки паст қилиб ўтқазилмаслиги лозим. Кўчат баланд қилиб ўтқазилса қуриб қолиши, чуқур қилиб экилса барглар орасида жойлашган ўсув куртаклари тупроққа кўмилиб кетиб, ўсимлик ривожланишдан тўхтаб қолиши мумкин. Кўчат ўтқазилганда унинг илдиз бўғизи ернинг устки қисми билан баравар туриши лозим. Кўчатлар сув қўйилган ариқларнинг четига экилганидан сўнг, бир-икки кун давомида ариқлардан сув жилдиратиб оқизиб қўйилади. 10-12 кун ўтгандан кейин ўтқазилган кўчатларнинг тутган ёки тутмаганлиги аниқланади, тутмай қолган кўчатлар ўрнига бошқа янги кўчат ўтқазилиб, қулупнайзорга кетма-кет сув қўйилади. Август, октябрь ойлари давомида об-ҳавонинг қандай келишига қараб қулупнайзорлар 6-7 мартагача суғорилиши ва қатор оралари бегона ўтлардан тозаланиб, юмшатиб турилиши керак.

Келгуси йилнинг март ойларида ана шу ўтқазилган кўчатлар текшириб чиқилади. Қиш даврида совуқдан зарарланган, қуриб қолган кўчатлар аниқланган тақдирда уларнинг ўрни тўлдирилади. Бунда июль, август ойларида тайёрлаб қўйилган кўчатлардан фойдаланилади. Бўш жойларни тўлдириш мақсадида экиладиган кўчатлар ердан илдиз атрофидаги тупроқлар билан бирга кўчириб олиниб ўтқазилса ўсимлик яхши тутиб, шу йилнинг ўзидаёқ ҳосилга кириши мумкин.

Қайси нав қулупнай кўчатларини ўтқазиш кўпроқ фойда келтиради? Академик Р. Р. Шредер номли институт илмий ходимлари томонидан тажриба участкаларида олиб борилган ишлар «Кульвер майский», «Консерва», «Привет», «Тошкент», «Ўзбекистон», «Мисовка», «Шредер хотираси», «Кеч пишар», «Ширин», «Комсомолка» нав қулупнайларни экиш мақсадга мувофиқлигини кўрсатди.

Областимиз колхоз ва совхозларида тез ҳосилга кириб, катта даромад келтирадиган қулупнайзорларни кенгайтиришга катта аҳамият берайлик.

М. СОБИРОВ,
Ўзбекистон қишлоқ хўжалик академиясининг старший илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА 1958 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН 1 АВГУСТГАЧА ҲАР БИР СИГИРДАН ҚАНЧАДАН СУТ СОҒИБ ОЛИНГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

МАЪЛУМОТ

(Килограмм ҳисобида)

Районларнинг номи	Колхозлар ва совхозлар	Колхозлар	Совхозлар
Калинин	1832	1832	—
Қорасув	1721	1721	—
Чиноз	1572	902	2109
Оржоникидзе	1460	1452	1949
Тошкент	1273	1376	1056
Янгийўл	1163	1133	2538
Паркент	1109	1088	1609
Сирдарё	1102	986	1808
Юқори Чирчиқ	1095	1084	1662
Боёвут	1062	776	1199
Бўка	982	786	1262
Қуйи Чирчиқ	939	850	1576
Октябрь	890	890	—
Гулистон	829	727	1066
Ўртасарой	825	825	—
Ўрта Чирчиқ	822	821	827
Мирзачўл	812	800	882
Оққўрғон	810	688	1296
Бўстонлиқ	789	795	781
Оҳангарон	769	—	769
Пискент	752	820	584
Бекобод	748	554	1023
Верхне-волинск	691	751	519
Ховос	672	—	672

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА 1958 ЙИЛ 10 АВГУСТГАЧА СИЛОС БОСТИРИШ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ҲАҚИДА

МАЪЛУМОТ

Районларнинг номи	Бостирилган силос (тонна ҳисобида)	Планнинг бажарилиши (процент ҳисобида)
Қуйи Чирчиқ	13150	74,7
Боёвут	1300	27,1
Сирдарё	3002	21,9
Пискент	1250	21,5
Юқори Чирчиқ	2984	20,3
Гулистон	1562	20,0
Мирзачўл	2045	18,7
Ўрта Чирчиқ	1375	17,6
Чиноз	1115	16,4
Оржоникидзе	1467	9,6
Калинин	992	9,6
Бекобод	450	9,4
Оққўрғон	1050	9,3
Верхне-волинск	70	9,0
Бўстонлиқ	518	8,2
Янгийўл	700	6,5
Бўка	721	6,4
Паркент	690	5,8
Октябрь	750	0,6
Қорасув	—	—
Ўртасарой	—	—
Тошкент	—	—

Мактабларни янги ўқув йилига ҳар томонлама пухта тайёрлайлик

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ маорифини ривожлантириш, ёш авлодни онгли, билимли ва маданиятли кишилар қилиб тарбиялаш тўғрисида ҳар доим катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Бу масалага Коммунистик партия ва Совет давлатининг гениал асосчиси Владимир Ильич Ленин биринчи даражали, давлат аҳамиятга эга бўлган муҳим ишлардан деб қараган ва ўз ғамхўрликнинг ажойиб намуналарини кўрсатган эди.

Бизда мактабларни янги ўқув йилига ўз вақтида намунали тайёрлаш масаласи маҳаллий партия ва совет ҳамда хўжалик ташкилотларининг жонажон ишларидан бири бўлиб қолди. Шаҳар ва район Советларининг сессияларида, партия ташкилотларининг мажлис, йиғилиш ва пленумларида бу масала тез-тез кўрилиб, амалий тадбирлар белгиланади. Ҳозир ана шу тадбирларнинг кўпчилиги амалга оширилиб, кўпгина шаҳар ва районлардаги мактаблар янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди. Область ижроия комитетига турли район ва шаҳарлардан мактабларнинг янги ўқув йилига тайёр қилиб қўйилганлиги ҳақида рапортлар келиб турибди.

Бу йил ҳам Бекобод шаҳар жамоатчилиги мажбуриятни ҳаммадан олдин бажариб, шаҳар мактабларини янги ўқув йилига намунали тайёр қилиб қўйганликлари ҳақида областдагина эмас, республикамизда биринчи бўлиб рапорт берди. Бу шаҳар мактаблари июль ойининг бошидаёқ намунали ремонт қилинган, қўшимча хоналар қурилган, устахона ва теплицалар тартибга келтирилган эди. Паркент, Сирдарё, Тошкент районларининг жамоатчилиги ҳам янги ўқув йилига тайёргарлик соҳасида жиддий муваффақиятларни қўлга киритдилар.

1958 — 59 ўқув йилига мактабларни тайёрлаш масаласи шаҳар ва қишлоқ жамоатчилиги олдига бир қатор муҳим масалаларни қўйди. Бу йил областимиздаги мактабларда яқин 2-3 йил ичида бир сменалик машғулотга ўтиш юзасидан катта ҳаракат бошланди. Тошкент қишлоқ район жамоатчилиги бу соҳада ташаббускор бўлди. Шунинг учун ҳам партия, совет ва хўжалик ташкилотлари олдига мактаб биноларини ўз вақтида ремонт қилиш, қўшимча хоналар қуриш, янги мактаблар қурилишини кенгайтириш каби бир қатор муҳим масалалар қўйилди.

Областимизнинг 950 мактабидан 537 тасида капитал, қолганларида жорий ремонт ишлари қизиб кетди. Бунинг учун 8 миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилди. Шу билан бирга 72 мактабда қўшимча синфлар қуришга киришилди. Ҳозир областимизда 57 янги мактаб биноси (буларнинг 48 таси колхозлар томонидан) қурилаётир. Мактабларнинг инвентарларини тартибга солиш, ўқув қуроллари келтириш, политехника базасини мустаҳкамлаш соҳасида ҳам катта ишлар қилинмоқда. Ана шу муҳим тадбирларни амалга оширишда область халқ маорифи органлари жамоатчилик ёрдами билан самарали ишлар қилмоқдалар.

Лекин ҳали айрим район ва шаҳар халқ маорифи органлари фаолиятида жиддий камчиликлар бор. Бир қатор партия, совет ва хўжалик ташкилотлари мактаблар қурилишига етарли эътибор бермаётирлар.

Масалан, янги мактаблар қурилишини олиб кўрайлик. Областимизда янги мактаб бинолари қуриш суръати жуда суст бораётир. Бу соҳада айниқса колхозлар орқада қолмоқдалар. Колхозлар томонидан қурилаётган 48 мактабнинг эндигина 4 таси битди. Айниқса Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозида мактаб қурилиши суст олиб борилмоқда. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Рустамов) ҳамма қурилиш материаллари етарли бўлишига қарамай, бу мактабни тўрт йилдан бери ишга тушириш чораларини кўрмаётир. Яна шу райондаги Ленин номли колхозда мактаб қурилиши секин бораётир. Район ижроия комитети (раиси ўртоқ Қолдибоев) бундай фактларга бефарқ қараб келмоқда. Умуман Чиноз райони жамоатчилиги мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ҳақида олган социалистик мажбуриятини ўз вақтида бажара олмади.

Калинин, Гулистон, Бўстонлиқ, Қорасув районларида ҳам мактаблар қурилиши кўнгилдагидек эмас.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Украина партия ва совет ташкилотларининг республика мактабларида машғулотларни бир сменага кўчиришдаги тажрибаси ҳақида» деб чиқарган қарорига жавобан Сирдарё район жамоатчилиги бу йил мактабларнинг 70 процентида машғулотларни бир сменага кўчиришга киришди. Бунинг учун Тарас Шевченко номли, Ильич номли колхозларда янги типдаги мактаб бинолари қурилмоқда. Айрим колхозларнинг правлениелари яхши биноларни мактабларга бермоқдалар. Ўрта мактаблар учун қўшимча бинолар қурилмоқда.

Оҳангарон районида эса бу йил 18 мактабда машғулотлар бир сменага кўчирилади. Бундай тадбирлар Тошкент, Мирзачўл, Янгийўл ва бошқа районларда ҳамда областимиз шаҳарларида амалга оширилаётир.

Мактаб биноларини ва қўшимча хоналарни қуриш учун қишлоқ хўжалик банки бир миллион сўм кредит ажратди. Бундан ташқари маҳаллий бюджет маблағларидан 700 минг сўм қўшимча равишда ажратилди. Ана шу маблағдан мактаблар тармоғини кенгайтириш учун фойдаланиш керак.

Бюджет маблағлари ҳисобига мактаблар қуриш иши ҳам кўнгилдагидек эмас. Бу йил ишга туширилиши лозим бўлган 9 мактаб биносидан Бўстонлиқ районининг Ғазалкент қишлоғидаги, «Социализм» ва «Ховос» совхозларидаги, Мирзачўлдаги ўрта мактаб ва Янгиер шаҳридаги мактаб-интернат бинолари қуриш плани бажарилмаётир. Бу аҳволнинг содир бўлишига айрим район Советлари ижроия комитетлари мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш масаласига жиддий эътибор бермаётганликлари сабаб бўлмоқда.

Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, матлубот кооперациялари мактабларни зарур миқдорда қурилиш материаллари билан таъминлаш чораларини кўрмаётирлар, қурилиш ва ремонт ишларининг боришини кузатмаётирлар, техник ҳужжатларни расмийлаштиришга ёрдам бермаётирлар, ўз вақтида маблағ билан таъминламайдилар. Мана шу каби бир қатор камчиликларга йўл қўйилиши натижасида областимиздаги ҳамма мактаблар ҳали янги ўқув йилига тайёр қилинган эмас. Айниқса Боёвут, Бекобод, Пискент, Қуйи Чирчиқ районлари мактаблар ремонтини кечиктирмоқдалар.

Район халқ маорифи бўлимлари кўп ҳолларда ажратилган фондлардан унумли фойдаланиш, мактабларни сифатли ремонт қилиш масалаларига панжа орасидан қарайдилар. Қуйи Чирчиқ район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Михайличенко бу муҳим ишга ана шундай совуққонлик билан қараб келмоқда. Бу районда қурилиш материалларини исроф қилиш, айрим мактаб директорларининг эса кўзбўямачилик йўлига ўтиши каби фактлар содир бўлган. Шунинг натижасида ажратилган қурилиш материаллари етмай қолган ва район жамоатчилиги 25 июлгача мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаймиз, деб олган тантанали ваъдасини бажаролмаган.

Боёвут районида ҳам мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйилган. Айрим мактаблар ремонти сифатсиз бажарилган. Текшириш натижасида Оржоникидзе районидаги 34, Янгийўл шаҳридаги 20, Октябрь районидаги 7- мактаблар жуда қониқарсиз ремонт қилинганлиги аниқланди.

Мактабларни зарур дарслик ва ўқув қуроллари билан таъминлаш масаласига катта эътибор бериш керак. Бу масалада ҳам катта камчиликлар бор. Ўзбекистон ўқув-педагогика нашриёти ва область матлубот жамияти дарсликларни ўз вақтида чиқариш ва жойларга етказиб бериш соҳасида ҳали жиддий тадбирларни амалга оширишлари керак. 96 номдаги дарсликлардан энди 52 номдагиси чиқарилган. Шу ҳам етарли миқдорда эмас. 1- синфлар учун «Букварь» ва «Алифбе» китоблари, 4- синфлар учун «СССР тарихидан ўқиш китоби», рус тили дарслиги каби бир қанча дарсликлар кўрсатилган лимитдагидан жуда кам берилган. Область матлубот жамияти жойларга дарсликларни ўз вақтида етказиб бериш учун шошилинч чоралар кўриши керак.

Мактабларни керакли инвентарлар (доска, стол, стул, парта ва ҳоказо) билан таъминлаш, қишга етарли ўтин-кўмир ғамлаб қўйиш ҳам халқ маорифи органларининг муҳим вазифаларидандир.

Бу йил август ойи ичида областимиздаги ҳамма мактаб ёшидаги болаларнинг рўйхатини олиб чиқиш, уларнинг ҳаммасини ўқишга жалб этиш керак. Мактаб ёшидаги биронта ҳам бола ўқишдан четда қолмаслиги керак.

Бу йил областимиз мактабларига Тошкент, Москва ва бошқа шаҳарлардаги олий ўқув юртларини битирган ёш педагогларнинг каттагина бир группаси келади. Маҳаллий партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг вазифаси уларга ғамхўрлик қилиш, квартира билан таъминлаш, ишлаш учун нормал шароит яратиб беришдан иборатдир.

Ҳали кўпгина мактабларда ремонт ишлари чала, қўшимча хоналар қуриш ишлари тугалланган эмас. Бу ишларни 20 августгача битириб қўйиш, Ёшлик байрами — 1 сентябрни ҳамма нарсани тахт қилган ҳолда кутиб олиш маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг, айниқса халқ маорифи ходимларининг шарафли бурчидир.

Қ. МАҲКАМОВА,
Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари.

К. Е. ВОРОШИЛОВ АНТВЕРПЕНГА БОРДИ

АНТВЕРПЕН, 13 август. (ТАСС махсус мухбири). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари бугун тушдан кейин Бельгиянинг энг катта порти Антверпенга бордилар.

Совет меҳмонлари шаҳар ратушасида Антверпен бургомистри Крайбекс томонидан ўтказилган қабул маросимида ҳозир бўлдилар ва шаҳарнинг порт иншоотларини томоша қилдилар.

К. Е. ВОРОШИЛОВ БЕЛЬГИЯ ГРАЖДАНЛАРИГА СОВЕТ ОРДЕНЛАРИНИ ТОПШИРДИ

БРЮССЕЛЬ, 12 август. (ТАСС). Жаҳон виставкасида СССР миллий кунлари муносабати билан Бельгияда бўлган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов бугун СССР элчихонаси биносида Бельгия гражданларининг бир группасига совет орденларини топширди. Бу гражданлар халқлар ўртасида тинч ҳамкорликни ва ҳамжихатликни ривожлантиришда катта аҳамиятга эга бўлган 1958 йилги жаҳон виставкасини ташкил қилиш ва ўтказишдаги хизматлари учун Совет ҳукумати томонидан мукофотланган эди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденлари жаҳон виставкасида Бельгия ҳукуматининг бош комиссари Мунс Де Фернигга, виставка ижроия комитетининг раиси Брюссель шаҳар бургомистри Кооремансга, виставканинг бош архитектори Ван Гутенга топширилди. «Ҳирмат белгиси» орденлари жаҳон виставкаси ишлари бўйича бош докладчи Ламбийстга, жаҳон виставкасида меҳнат ва иш ҳақи масалалари бўйича Бельгия ҳукумати бош комиссарининг маслаҳатчиси Ренарга топширилди.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИ АГРЕССОРЛАР ҚЎШИНЛАРИНИНГ ДАРҲОЛ ОЛИБ ЧИҚИБ КЕТИЛИШИНИ ТАЛАБ ҚИЛМОҒИ ЛОЗИМ

СОФИЯ, 13 август. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг Совет Иттифоқи таклифига кўра чақирилган фавқулодда сессияси Болгария жамоатчилиги ва матбуотининг зўр эътиборини ўзига жалб қилмоқда.

«Отечествен фронт» газетаси «Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бурчи» деган бошмақоласида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Англия-Америка агрессорларини қоралаши лозим, деб таъкидлаб ёзмоқда.

Газета, Бирлашган Миллатлар Ташкилотини Америка қўшинларининг Ливандан ва Англия қўшинларининг Иорданиядан дарҳол ва тамомила олиб чиқиб кетилишини талаб қилишга чақирмоқда.

ЯҚИН ШАРҚДА УРУШ ХАВФИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ УЧУН

ҚОҲИРА, 13 август (ТАСС). Судан жамоатчилиги Яқин Шарқдаги империалистик агрессияни қоралаб, Англия ва Америка қўшинларининг бу район мамлакатларидан дарҳол олиб чиқиб кетилиши учун ҳаракат қилмоқда.

МЕН агентлиги мухбирига берган ахборотида Суданнинг машҳур сиёсий арбоби, Судан савдо министри Али Абдил Раҳмон «Иорданиядан ва Ливандан инглиз-америка қўшинларининг олиб чиқиб кетилиши Яқин Шарқда барқарор аҳвол тикланиши учун бирдан-бир воситадир» деб айтди.

Яқин Шарқдаги аҳволни муҳокама қилиш учун БМТ Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессияси чақирилишига тўхталиб, Али Абдил Раҳмон Бош Ассамблея бу районда уруш хавфининг олдини олиш учун ҳал қилувчи чоралар кўриши лозим, деди.

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИНИ ЧАЛҒИТИШГА ҚАРАТИЛГАН ЯНА БИР УРИНИШ

БАЙРУТ, 13 август. (ТАСС). Бугун АҚШ денгиз пиёда аскарларининг 1.800 кишидан иборат батальони Ливандан чиқиб кетиш учун 6-америка флотининг транспорт кемаларига туширила бошланди. Шу муносабат билан АҚШнинг Байрутдаги элчихонаси эълон қилган ахборотда айтилишича, бу аскарлар АҚШ президенти Эйзенхауэрнинг кўрсатмалари ва АҚШ мудофаа министрининг йўл-йўриқларига мувофиқ эвакуация қилинади.

Бироқ, Байрут радиосининг айтишига кўра, Америка денгиз пиёда аскарларидан бир батальонининг Ливан территориясидан олиб чиқиб кетилиши Америка қўшинларининг Ливандан тамомила эвакуация қилинишини бошлаганлигини сира билдирмайди. «Ле Суар» газетасининг хабаридан маълум бўлишича, бу БМТ Бош Ассамблеяси фавқулодда сессиясининг очилиши муносабати билан жаҳон жамоатчилигини чалғитиш ва «психологик эффект» вужудга келтириш мақсадида қилинаётган «символик эвакуациядир», холос.

Брюсселдаги Жаҳон виставкасида Совет Иттифоқининг миллий кунлари

БРЮССЕЛЬ, 13 август. **(ТАСС махсус мухбири М. Федоров).** Бугун Брюсселдаги Жаҳон виставкасида Совет Иттифоқи Миллий кунлари тамом бўлади.

Брюсселда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари — СССР Соғлиқни сақлаш министри М. Д. Ковригина, СССР Маданият министрининг ўринбосари С. В. Кафтанов ва СССРнинг Бельгиядаги элчиси В. И. Авилов бугун чет эл павильонларини томоша қилишни давом эттирдилар.

Эрталаб соат 10 дан 05 минут ўтганда К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари автомашиналарда Америка павильонига келдилар. Совет томошабинларини АҚШнинг Бельгиядаги элчиси Ж. Клиффорд Фолджер, павильон бош комиссари Калмэн ва унинг ўринбосарлари кутиб олдилар. Америка элчиси ва павильон бош комиссари К. Е. Ворошиловни ва унинг ҳамроҳларини ҳар хил экспонатлар билан таништирадилар, қўйилган механизмларнинг қандай ишлаганлигини изоҳлаб берадилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ва унинг ҳамроҳлари циркуляр экранлик махсус кинотеатрнинг залига кириб, бу ерда АҚШ тўғрисидаги ҳужжатли фильмдан олинган парчаларни томоша қилдилар. Кўрик охирида К. Е. Ворошилов Америка элчисига ва АҚШ павильонининг бош комиссарига самимий кутиб олганликлари учун ташаккур изҳор қилади.

К. Е. Ворошилов сўнгра совет павильонига боради. Бу ерда у павильон томошабинлари олдида нутқ сўзлайди. Бу нутқ павильоннинг радио ва телевидение тармоғи орқали эшиттирилади.

Ўртоқ К. Е. Ворошиловнинг нутқини совет павильони залларида тўпланган томошабинлардан 7 мингга яқин киши тинглади. Нутқ тамом бўлгандан кейин К. Е. Ворошилов ва унинг ҳамроҳлари Венгрия павильонига борадилар. Совет павильони олдида тўпланган мингларча киши Климент Ефремович Ворошиловни ва унинг ҳамроҳларини самимий табрикладилар.

К. Е. Ворошилов Венгрия павильонининг меҳмондўст эгалалари билан хайрлашиб, самимий кутиб олганликлари учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилади. Халқингизга янада муваффақиятлар ва бахт-саодат тилайман ҳамда турмушнинг ҳамма соҳаларида янада тараққий этишни истайман, дейди у ўз сўзига илова қилиб.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессияси

НЬЮ-ЙОРК, 13 август. (ТАСС). Бугун бу ерда Москва вақти билан соат 17 дан 45 минут ўтганида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессияси очилди. Бу сессия Совет Иттифоқининг ташаббуси билан чақирилди.

Кўп мамлакатларнинг сессияда қатнашаётган делегацияларига ташқи ишлар министрлари бошчилик қилмоқдалар. Ташқи ишлар министри А. А. Громико СССР делегациясига, давлат секретари Д. Даллес АҚШ делегациясига, ташқи ишлар министри Селвин Ллойд Англия делегациясига, Кув де Мюрвиль Франция делегациясига, М. Фавзий Бирлашган Араб Республикаси делегациясига, А. Д. Жумард Ироқ Республикасининг делегациясига бошчилик қилади ва ҳоказо.

Совет делегацияси Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳвол масаласи юзасидан ўз резолюция проектини тақдим этди.

Бу резолюция «умумий тинчликни сақлаш манфаатларини кўзлаб, Яқин ва Ўрта Шарқ районида кескинликни юмшатиш учун шошилинч чоралар кўриш зарурлигини эътироф этиб, АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматларига ўз қўшинларини Ливан ва Иордания территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетишни тавсия этади».

Резолюция Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарига «БМТнинг Ливандаги кузатувчилари группаси томонидан унинг иккинчи докладида тақдим этилган планга мувофиқ равишда БМТнинг Ливандаги кузатувчилари группасини кучайтиришни ҳамда Ливан ва Иорданиядан Америка ва Англия қўшинларининг олиб чиқиб кетилишини ва бу мамлакатларнинг чегараларидаги аҳволни кузатиш мақсадида Иорданияга кузатувчилар группаси юборишни топширади».

Традицияга мувофиқ, сессия мажлисини Бош Ассамблеянинг аввалги сессиясида раислик қилган Лесли Мунро (Янги Зеландия) очди.

Шундан кейин қисқа танаффус бўлди, танаффусдан кейин сессияга келган АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга сўз берилди.

Эйзенхауэр ўз нутқида АҚШнинг Ливандаги қуролли интервенцияси Ливан «қонуний ҳукумати»нинг илтимосига мувофиқ, амалга оширилди, деган баҳона билан ана шу интервенцияни оқлашга уринди. Президент Америка қўшинларининг Ливанга туширилиши БМТ уставининг руҳига хилоф эмас, деди. У айтдики, Ливаннинг «қонуний ҳукумати» илтимос қилган тақдирда ёки БМТ кўрган тадбирлар натижасида Ливан хавф-хатардан холи бўлган тақдирда Қўшма Штатлар ўз қўшинларини Ливандан чақириб олади.

Эйзенхауэр ўз нутқида, АҚШ бундан буён ҳам ўз қўшинларини бошқа мамлакатларга уларнинг «қонуний илтимосига жавобан» юбориб туради, деди.

Сўнгра президент Эйзенхауэр «Яқин Шарқ учун тинчлик программаси» деб аталган программани илгари сурди. Бу программада қуйидаги моддалар бор:

«1. Ливандаги аҳвол учун БМТнинг жавобгарлиги; 2. БМТнинг Иорданияда тинчликни таъминлайдиган чораларни кўриши; 3. Ташқаридан граждан адоватини авж олдиришни тўхтатиш; 4. Тинчликни сақлаш юзасидан БМТ қуролли кучларини вужудга келтириш; 5. Ана шу араб мамлакатлари халқларига ёрдам кўрсатиш ва уларнинг турмуш даражасини тезроқ ошириш учун иқтисодий тараққиётининг регионал планини тузиш; 6. Ана шу районда янада зўр бериб қуролланишнинг олдини олиш учун чоралар кўриш».

Президент Эйзенхауэр ўз нутқини тамомлаб, Бош Ассамблеянинг мажлислар залидан чиқиб кетди. Шундан кейин 10 минутлик танаффус эълон қилинди.

НЬЮ-ЙОРК, 13 август. (ТАСС). Бугун танаффусдан кейин совет делегациясининг бошлиғи, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико нутқ сўзлади.

А. А. Громико ўз нутқида Америка ва Англиянинг Яқин Шарқдаги интервенцияси мақсадини Ливан ва Иорданиянинг «мустақиллигини ҳимоя қилиш» ва уларни Бирлашган Араб Республикаси томонидан бўладиган қандайдир хуружлардан сақлаш деб кўрсатиш йўлидаги уринишлар тамомила асоссиз эканлигини яққол кўрсатди. Ливаннинг ўша вақтдаги президенти ва Иордания қиролининг илтимосига мувофиқ амалга оширилаётган бу интервенция Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига мувофиқдир, деган даъволар бутунлай пуч эканлигини кўрсатди.

АҚШ ва Англиядаги давлат арбобларининг, деди А. А. Громико, ана шу мамлакатларнинг Ливан ва Иорданиядаги қуролли интервенциясининг ҳақиқий сабаблари тўғрисида жаҳон жамоатчилигини чалғитиш йўлидаги ҳар қандай найранглари АҚШ ва Англиянинг араб халқларига қарши ҳеч сабабсиз қуролли интервенцияси каби шармандали фактни яшира олмайди.

АҚШ ва Англиянинг қурол кучи билан Ливан ва Иорданияга бостириб кирганлиги мустамлакачилар кўраётган тадбирларнинг типик мисолидир. Қул қилинган, қарам халқларни эксплуатация қилиш йўли билан фойда ундириб олишга интилиш мустамлакачилар учун доим асосий нарса бўлиб келди. А. А. Громико АҚШ нефть монополиялари 1956-57 йилларда Яқин Шарқ мамлакатларида 2,5 миллиард доллар фойда ундириб олганликларини эслатиб ўтди. Нефть, нефть ва яна нефть АҚШ ва Буюк Британия монополияларини Араб Шарқига жалб этаётган нарса шудир. Шу сабабли улар ана шу районда ҳарбий авантюраларини тўхтатмай давом эттириб келмоқдалар.

А. А. Громико араб халқларининг қатъий зарбаси ва бошқа тинчликсевар давлатларнинг мустаҳкам позицияси араб давлатларига нисбатан агрессив ниятларни ҳозирги пайтда барбод этган бўлса ҳам, бундан Яқин Шарқда уруш хавфи йўқолди, деган маъно асло келиб чиқмайди, деди.

А. А. Громико агрессорларнинг «билвосита агрессия» борлиги тўғрисидаги сафсаталарини фош қилди. Агрессорлар Араб Шарқи халқларига қарши ўзларининг қора ниятларини оқлаш учун шундай сафсаталарни тарқатмоқдалар.

АҚШ президентининг шу сессияда Яқин ва Ўрта Шарқ давлатларига иқтисодий ёрдам кўрсатиш масалалари ҳақида баён қилган фикрларини тегишли равишда қараб чиқиш кераклигини айтиб, Громико даставвал асосий масалани, яъни чет эл қўшинларини Ливан ва Иорданиядан дарҳол олиб чиқиб кетиш масаласини ҳал этиш керак деди. Иқтисодий ёрдам бериш тўғрисидаги гаплардан, деб таъкидлади у, Бош Ассамблеянинг эътиборини ана шу асосий масалани ҳал этишдан четга тортиш учун фойдаланишга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Шу сабабдан Совет Иттифоқи Америка ва Англия қўшинларини Ливан ҳамда Иорданиядан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги масала ҳаммадан олдин ва дарҳол ҳал этилсин, деб қаттиқ талаб қилади.

СССР Ташқи ишлар министри сўзининг охирида СССР АҚШ қўшинларини Ливандан ва Буюк Британия қўшинларини Иорданиядан дарҳол олиб чиқиб кетиш тўғрисида резолюция проектини тақдим этганлигини эслатиб ўтди.

Совет ҳукумати, деди А. А. Громико, Бош Ассамблеянинг фавқулодда сессияси Яқин ва Ўрта Шарқда тинчликни тиклаш юзасидан ўз олдида турган вазифани муносиб равишда бажаради, деб умид қилади.

Бошқа тинчликсевар давлатлар каби Совет Иттифоқи ҳам тинчлик ишини изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқ учун бундан буён ҳам зарур чораларнинг ҳаммасини кўради. Ана шу қатъият, жумладан, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев билан Хитой Республикасининг Раиси Мао Цзэ-дун ўртасида бўлиб ўтган учрашув тўғрисида яқинда эълон қилинган Совет-Хитой ахборотида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Совет Иттифоқи делегацияси Бош Ассамблеянинг шу сессиясида худди шунга амал қилади. Бу сессия, деди совет делегациясининг бошлиғи, ўзининг ҳамма қатнашчилари сессия ишларининг оқибати учун юксак жавобгарликни сезган тақдирда, тинчлик ишига яхши хизмат қила олади.

Иордания вакилининг қисқача баёнотидан кейин Бирлашган Араб Республикасининг ташқи ишлар министри Фавзий нутқ сўзлади. Фавзий Америка ва Англия қўшинларини Ливан ҳамда Иордания территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетиш тўғрисида совет делегацияси тақдим этган резолюция проектини қувватлади.

Шу билан сессиянинг эрталабки мажлиси тамом бўлди. Навбатдаги мажлис 14 августда бўлади.

Король Ҳусайн режими инглиз интервентлари қуролларигагина таяниб турибди.

ИОРДАНИЯ КОРОЛИНИНГ ТАХТИ

К. Елисеев чизган расм.

МАРОКАШ МАЪМУРЛАРИ АМЕРИКА ҚУРОЛ-ЯРОҒЛАРИНИ БЎШАТИБ ОЛИШНИ ТАҚИҚЛАДИЛАР

ПАРИЖ, 12 август. (ТАСС). «Юманите» газетаси билдиради: Марокашнинг Сафи портидаги маъмурлари Американинг Марокашдаги ҳарбий базалари учун ҳарбий анжомлар олиб келган америка савдо кемасидаги юкларни бўшатиб олишга рухсат бермадилар.

ЖАЗОИРДА АҲВОЛ

ПАРИЖ, 12 август. (ТАСС). Матбуотнинг билдиришига қараганда, Жазоирда француз қўшинлари билан Жазоир миллий озодлик армияси қисмлари ўртасида қонли жанглар давом этмоқда. «Либерасьон» газетаси, жумладан, қуйидагиларни ёзади: «Жазоирдаги аҳвол тобора ёмонлашмоқда. Бу аҳвол ҳеч қачон ҳозиргидек кескин тус олмаган эди».

Франс Пресс агентлигининг билдиришича, кейинги кунларда жазоирликлардан 66 киши ўлдирилган. Жазоирдаги француз қўшинлари штабининг вакили 4 августдан 10 августгача ўтган ҳафта ичида бўлган жанглар натижасида Жазоир қўзғолончиларидан 562 киши ўлдирилганлигини айтган. Шу давр ичида француз ҳарбий авиацияси 2.586 марта ҳарбий мақсад билан учган. Газеталар Жазоирдаги жанглар давомида француз қўшинлари ҳам катта талафот кўрганликларини таъкидлайдилар. Аммо қўмондонлик ана шу талафотлар тўғрисида ҳеч қандай маълумот бермайди.

Жазоирда шиддатли жанглар давом этаётган бир пайтда Францияда маъмурлар Жазоирдаги миллий озодлик фронтига мансуб деб ҳисоблаётган жазоирлик гражданлар ҳали ҳам таъқиб этилмоқда. «Фигаро» газетасининг маълумотларига қараганда, турмаларда ётган жазоирликлар сони ўтган йиллагига нисбатан икки баравардан зиёд ортган. Газетанинг ёзишича, маҳбуслар санитарияга тамомила хилоф бир шароитда яшамоқдалар. Якка камераларга етти ва бундан ҳам кўпроқ киши жойлаштирилган. Газета Версаль шаҳридаги «Сен-Пьер» турмасида ётган 100 дан ортиқ жазоирлик сиёсий маҳбус жуда оғир шароитда яшашларига қарши норозилик билдириб, 10 август якшанба куни очлик эълон қилганлигини билдиради.

УММОНДА ИМПЕРИАЛИСТЛАР АГРЕССИЯСИ

ҚОҲИРА, 12 август. (ТАСС) Уммон имоматининг Қоҳирадаги ваколатхонаси қуйидагиларни билдирди: Уммоннинг пойтахти Низва яқинида Уммон миллий қаршилик кўрсатиш кучлари билан инглиз қўшинлари ўртасида тўқиниш бўлди. Бу тўқиниш натижасида ҳар икки томондан қурбонлар бор. Ахборотда айтилишича, инглиз аскарларидан беш солдат ва бир офицер ўлдирилган. Кўп киши ярадор бўлган. Аҳоли яшайдиган Эбри пункти районида Уммон ватанпарварлари бир инглиз офицерини ва бир неча солдатни ўлдирганлар. Салиф районида инглизларнинг ҳарбий машинаси минага дуч келиб портлаган. Машинадаги солдатлар ўлдирилган.

ДАЛЛЕСНИНГ СИЁСАТИ ТАНҚИД ЎТИ ОСТИГА ОЛИНМОҚДА

ВАШИНГТОН, 13 август. (ТАСС). АҚШ сенатида Америка ташқи сиёсатини қайтадан кўриб чиқишни ва АҚШ давлат секретари Даллеснинг истеъфо беришини талаб қилиб чиқувчилар борган сари кўпаймоқда. Бу тўғрида танқидий мулоҳазаларни айтган сенаторлардан Морзе, Фулбрайт, Мэнсфилд ва бошқаларга кеча сенатор Кларк қўшилди. Кларк сенатда сўзлаган нутқида Америка Қўшма Штатларининг ташқи сиёсатини, жумладан, Яқин Шарққа нисбатан юргизилаётган сиёсатни тубдан қайтадан кўриб чиқишни қувватлаб чиқаётган ва Даллеснинг АҚШ давлат секретари вазифасидан кетишини талаб қилаётган сенат аъзоларининг фикрига қўшилганлигини айтди. АҚШ давлат секретари, дейди Кларк, ўзини ақллик ва фаросатли дипломат қилиб эмас, балки ҳозиргача АҚШнинг бошқа бирорта давлат секретари хаёлига ҳам келтира олмаган даражада Қўшма Штатларнинг қони, осойишталиги ва шан-шарафига тааллуқли катта ваъдаларни берган қиморбоз қилиб кўрсатди.

Бизнинг ташқи сиёсатимиз, деб уқтириб ўтди Кларк, бизни ҳалокат ёқасига олиб келди. Агар биз бу хил сиёсатдан мумкин қадар тезроқ воз кечмасак, ташқи сиёсатимиз бизларни урушга олиб келиши мумкин, деб ташвишланаётирман.

Кларк ўз сўзининг охирида умид билдириб айтдики, «Оқ уйдаги кишилар, ниҳоят, мамлакатнинг қандай кайфиятда эканлигини тушуниб олсалар керак, чунки мамлакат ҳукуматнинг бу хилдаги бурди кетган ташқи сиёсатига тоқат қилиб туролмайди ва АҚШ тезда янги давлат секретарига эга бўлади».

ФУТБОЛ

Дўстлик учрашуви

13 август куни Тошкентдаги Марказий «Пахтакор» стадионида футбол бўйича навбатдаги халқаро ўртоқлик учрашуви бўлди. Соат 18 дан 30 минут ўтганда стадион трибуналарида ўтирган минглаб футбол ҳаваскорларининг қизғин олқиши остида Хитой Халқ Республикаси Чаньчун шаҳрининг терма командаси ва Тошкент шаҳар «Меҳнат резервлари» командаси аъзолари майдонга саф тортиб кириб келадилар.

Республика категориясидаги судья ўртоқ Аҳмадуллиннинг (Олмаота) ишораси билан меҳмонлар ўйинни бошладилар. Улар бошданоқ ташаббусни қўлга олиш ва ҳисобни очишга ҳаракат қиладилар, ўз рақибларининг штраф майдончасига тез-тез ёриб ўта бошлайдилар.

Аммо тез орада «Меҳнат резервлари» командасининг ўйинчилари ташаббусни қўлга олиб, қаттиқ қарши ҳужумга ўтадилар. Ана шундай ҳоллардан бирида Фозилов ўнг қанотдан штраф майдончасига ёриб ўтди ва ўзига узатилган тўпни усталик билан қабул қилиб олиб, ҳисобни очди.

Дам олишдан кейин ўйин янада жиддий тус олди. Меҳмонлар ҳисобни бараварлаштириш мақсадида бор кучлари билан ҳужумга ташландилар. Тошкентликлар эса бунга актив ҳимоя ва айни вақтда шиддатли қарши «атака» билан жавоб бердилар ҳамда қарши томон дарвозасига яна бир тўп киритишга муваффақ бўлдилар.

Шундай қилиб, жиддий спорт кураши ва дўстлик вазиятида ўтган мусобақа «Меҳнат резервлари» командаси фойдасига 2:0 ҳисоби билан тугади.

Суратда: ўйин пайти.
В. Панов фотоси.

Деҳли—Тошкент—Москва ўртасида биринчи пассажир рейси

Ҳиндистондаги Эр Индия интернейшнл авиация компаниясига қарашли «Супер констелейшн» типидаги «Биджапур маликаси» тўрт моторли пассажир самолёти 14 август маҳаллий вақт билан соат 14-50 минутда Тошкент аэропортига қўнди. Бу самолётнинг рейси билан Деҳли—Тошкент—Москва ўртасидаги янги халқаро авиация линиясида мунтазам пассажир қатнови бошланди.

Самолёт Деҳлидан Тошкентгача ерга қўнмасдан учди. У 2.120 километр масофани соатига 450 километр тезлик билан беш соат ичида босиб ўтди.

Самолётнинг учиб келиши олдидан Тошкент аэродромида республика пойтахти меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари тўпландилар. Кутиб олувчилар орасида шаҳар ижроия комитетнинг раиси М. Йўлдошев, Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министри Ғ. С. Султонов, СССР Олий Совети депутати Ф. Х. Хўжаев республика министрлари Т. А. Жалилов, Х. А. Маъруфов, В. Муродхўжаев, Х. С. Сулаймонова, Ўзбекистон телеграф агентлигининг директори Р. С. Сахибоев, Граждан ҳаво флоти Ўзбекистон территориал бошқармасининг бошлиғи В. А. Шалев, Тошкент аэропортининг бошлиғи А. В. Филиппов, Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятининг ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари, журналистлар бор эди.

Аэродромда тўпланган кишилар янги халқаро авиация линиясининг биринчи пассажирларини самимий ва қизғин табрикладилар.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси М. Й. Йўлдошев келганларга қарата нутқ сўзлади.

Эр Индия интернейшнл авиация компаниясининг вице-президенти Б. Р. Патель жавоб нутқи сўзлади.

Самолётнинг келиши шарафига берилган зиёфат вақтида ҳиндистонлик меҳмонлар ўзларининг тошкентлик дўстлари билан қизғин суҳбатлашадилар.

«Биджапур маликаси» самолёти Тошкентда бир оз вақт тўхтаб тургандан кейин яна осмонга парвоз қилиб, Москвага томон йўл олди.

(ЎзТАГ).

Телевизор экранида

15 АВГУСТДА

19.30 Ўзбек тилида «Дунё картаси олдида» циклидан эшиттириш.
19.50 «Поль Робсон — Тинчлик курашчиси» деган музикали эшиттириш.
20.15 Бадиий фильм — «Бир репортаж тарихи».
21.45 Сўнгги ахборот.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

Москвада бўладиган ўзбек санъати ва адабиёти ҳамда ВЛКСМ 40 йиллигига бағишланган республика театрлари фестивали:

САМАРҚАНД ЎЗБЕК МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИ (Муқимий номли театрнинг қишки биносида) — 15/VIII да Исмоил Акрам асари, Шариф Акрамов музикаси — **Фароғат.** Кеч соат 8 яримда бошланади.

САМАРҚАНД РУС ДРАМА ТЕАТРИ (Округ офицерлар уйи паркида) — 15/VIII да **Паранжи сирлари (Холисхон),** 16/VIII да **Сўнгги тўхтам.** Кеч соат 9 да бошланади.

АНДИЖОН ЎЗБЕК МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИ (Муқимий номли театрнинг ёзги биносида)— 15/VIII да А. Близнюк ва М. Ставницер асари, А. Бобожонов таржимаси — **Ватан байроғи,** 16/VIII да К. Аҳмадий ва Н. Хайруллаев асари, Х. Тўхтасинов музикаси — **Ишқ билан ўйнашма.** Кеч соат 9 да бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/VIII да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 16/VIII да **Равшан ва Зулхумор.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун: 1 ва 2-залда **Мистер ИКС,** 3-залда **Эрксиз шофёр.**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Дон Кихот.**

КАФАНОВ номли — кеч соат 8-45 минутда **Иван Грозний,** кеч 10-45 минутда **Мистер ИКС.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Шўх йигитлар,** кечқурун **Эрксиз шофёр.**

«ХИВА» — **Эрксиз шофёр.**

«САЛЮТ» — **Иван Грозний.**

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
КИНОУСТАНОВКА ЭКРАНЛАРИГА

Катта дўстлик баҳори

НОМЛИ ЯНГИ ХРОНИКАЛ-ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ ЧИҚАРДИ.

Режиссёр — **И. Ситкина.**

Бош операторлар — **В. Микоша, М. Трояновский.**

Композитор — **А. Соколов-Камин.**

Овоз операторлари — **К. Никитин, Д. Овсянников, Е. Уманский.**

Текстни **Л. Хмара** ўқийди.

Фильм Бирлашган Араб Республикасининг президенти Гамол Абдил Носирнинг Совет Иттифоқида бўлишини ҳикоя қилади.

Фильмни Москвадаги Қизил Байроқ орденли хроникал фильмлар Марказий студияси 1958 йилда ишлаган.

«ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
16/VIII кеч соат 6 яримда
«Машиностроитель» (Свердловск) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида
ФУТБОЛ
«А» ва «Б» класси командалари учун СССР кубогига
5-зона финали.
26-абонемент билети ярайди.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132 Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р — 06113. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б- 546.